

Porteføljestyret for velferd og utdanning

Dato	Sted
03.03.2026	Digitalt møte
8:30-12:00	

Sak PS-VELFERD 05/26	Godkjenning av sakslisten Beslutningssak
Sak PS-VELFERD 06/26	Godkjente møteprotokoller fra porteføljestyremøte 04/25 og 01/26 Orienteringssak
Sak PS-VELFERD 07/26	Spørsmål om habilitet U.off. Offl. § 14 Beslutningssak
Sak PS-VELFERD 08/26	Skriftlige orienteringer Orienteringssak
Sak PS-VELFERD 09/26	Rapportering for 2025 fra porteføljestyret for velferd og utdanning til Forskningsrådets styre U.off. Offl. § 14 Beslutningssak
Sak PS-VELFERD 10/26	Tildelingsbrev for 2026 Orienteringssak
Sak PS-VELFERD 11/26	Forskningsrådets humaniorasatsing Orienteringssak
Sak PS-VELFERD 12/26	Muligheter for samarbeid med porteføljestyret for demokrati og global utvikling Drøftingssak
Sak PS-VELFERD 13/26	Prosedyre for søknadsbehandling av søknader innsendt til frister i april og juni 2026 Beslutningssak
Sak PS-VELFERD 14/26	Investeringsplan 2027-2029 U.off. Offl. § 14 Drøftingssak
Sak PS-VELFERD 15/26	Eventuelt
Sak PS-VELFERD 16/26	Godkjenning av møteprotokoll Beslutningssak

Evaluering av møte

Porteføljestyre for velferd og utdanning, møte 04/2025

Dato	Sted
25.11.2025	Forskningsrådets lokaler, møterom Hassel 2
10:00 - 16:00	
Til stede	Oddrun Samdal (Leder), Inger Dyrnes, Torberg Falch, Rune Halvorsen, Ole Marius Hylland, Anna-Sara Lind, Simen Markussen, Marit Lofnes Mellingen, Torjer A. Olsen, Trine Syvertsen, Henrik Daae Zachrisson
	Observatører: Lars-Tore Flåten (KUD), Tone Westlie (AID), Ferdinand Andreas Mohn (KD), Thea Ringstad (BFD)
Forfall	Kjell Hugvik, Tine Prøitz
Til stede fra Forskningsrådet	Avdelingsdirektør Gunnlaug Daugstad, Kari Tonhild Aune, Siri H. Hollekim Haaland, Tor Lunde Larsen, Miriam El Moussaoui (Sak 48), Mette Nygård Smith (Sak 46, 47 og 48), Siv Haugan (Sak 47), Solveig Korum (Sak 47) Ole Johan Borge (Sak 45)
Sak PS-VELFERD 41/25	Godkjenning av sakslisten
Vedtak:	Porteføljestyret godkjenner sakslisten.
Sak PS-VELFERD 42/25	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 03/25
Vedtak:	Porteføljestyret har godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 03/25.
Sak PS-VELFERD 43/25	Spørsmål om habilitet U.off. Offl. § 14
Vedtak:	<i>Ingen saker medfører inhabilitet.</i>
Sak PS-VELFERD 44/25	Skriftlige orienteringer
	Saksgrunnlag: Saksframlegg og vedlegg 1 <i>Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet</i>
	Porteføljestyret fikk orientering om:
	• nytt statsbudsjett og aktuelle implikasjoner • PROFESJON går ut av porteføljen for velferd og utdanning • evaluering av to sentre for skatteøkonomi i 2026 • evaluering og videreføring av forskningssenteret <i>Senter for Spesialpedagogisk forskning og inkludering, SpedAims</i> • innføring av nytt saksbehandlingssystem i Forskningsrådet • møteplan 2026
Vedtak:	Porteføljestyret tar sakene til orientering. Porteføljestyret hadde synspunkter på utformingen av, og på manglende mulighet for medvirkning, til nytt saks- og søknadsbehandlingssystem.

Sak PS-VELFERD 45/25	Evaluering av møtet 3/25 Saken var utsatt fra forrige porteføljestyremøte Vedtak: Porteføljestyret evaluerte møtet.
Sak PS-VELFERD 46/25	Relevante satsinger innenfor porteføljene for helse og innovasjon U.off. Offl. § 14 Saksgrunnlag: Saksframlegg Ole Johan Borge er avdelingsdirektør for avdeling for helseforskning og helseinnovasjon i Forskningsrådet og har ansvar for satsinger både gjennom porteføljestyret for helse og porteføljestyret for innovasjon. Han ble invitert til porteføljestyrets møte for å gi en orientering om relevante satsinger. Vedtak: Porteføljestyret er orientert om relevante satsinger innenfor porteføljene for helse og innovasjon, og diskuterte mulige samarbeidsflater.
Sak PS-VELFERD 47/25	Orientering om nytt Horisont Europa og konkurranseevnefondet Saksgrunnlag: Saksframlegg Porteføljestyret for velferd og utdanning fikk orientering ved Siv Haugan om Europakommisjonens forslag til nytt europeisk rammeprogram for forskning og innovasjon for perioden 2028–2034. Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.
Sak PS-VELFERD 48/25	Orientering om Samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!» Saksgrunnlag: Saksframlegg, vedlegg 1 <i>Samfunnsoppdragets nettside</i> , vedlegg 2 <i>Meld. St. 28 (2024-2025) Vedlegg 3 Porteføljeplan for velferd og utdanning</i> Leder for innsatsgruppen Solveig Korum, ble invitert til porteføljestyrets møte. Vedtak: Porteføljestyret for velferd og utdanning er orientert om status for samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!».
Sak PS-VELFERD 49/25	Investeringsplan velferd og utdanning 2027-2029 U.off. Offl. § 14 Saksgrunnlag: Saksframlegg, vedlegg 1 <i>Porteføljeplan for Velferd og utdanning</i> , Vedlegg 2 <i>Utkast til investeringsplan for velferd og utdanning 2026-2028</i> , Vedlegg 3 <i>Porteføljeanalyse Velferd og utdanning 2024</i> og Vedlegg 4 <i>Oversikt over utlysninger og vedtatte prosjekter i porteføljestyrets periode</i> Porteføljestyret for velferd og utdanning skal det kommende året utarbeide en investeringsplan for 2027-2029. Porteføljestyret ble invitert til å gi innspill til utviklingen av investeringsplanen for 2027-2029. Vedtak: Første utkast til investeringsplanen for 2027-2029 utvikles på bakgrunn av porteføljestyrets diskusjon og vil bli videre diskutert og utviklet i kommende porteføljestyremøter, før den vedtas høsten 2026.
Sak PS-VELFERD 50/25	Eventuelt Vedtak: Det var ingen saker under eventuelt.
Sak PS-VELFERD 51/25	Evaluering av møtet Vedtak: Porteføljestyret evaluerte møtet
Sak PS-VELFERD 52/25	Godkjenning av møteprotokoll Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Porteføljestyret for velferd og utdanning, møte 1/26

Dato
30. januar 2026

Sted
Digitalt møte

Til stede

Oddrun Samdal (Leder), Trine Syvertsen (settleider sak 1/26-2/26), Torberg Falch, Rune Halvorsen, Ole Marius Hylland, Anna-Sara Lind, Marit Lofnes Mellingen, Torjer A. Olsen, Henrik Daae Zachrisson, Marit Lofnes Mellingen og Kjell Hugvik

Observatører:

Tone Westlie (Arbeids- og inkluderingsdepartementet), Kari-Elisabeth Vambeseth Skogen (Kunnskapsdepartementet), Thea Ringstad (Barne- og familiedepartementet) og Renée Høegh-Krohn (Helse- og omsorgsdepartementet)

Forfall	Simen Markussen og Inger Dyrnes
Til stede fra Forskningsrådet	Avdelingsdirektør Gunnlaug Daugstad, Mette N. Smith og Siri H. Hollekim Haaland
Sak PS-VELFERD 1/26 Vedtak:	Godkjenning av sakslisten Porteføljestyret godkjenner sakslisten.
Sak PS-VELFERD 2/26 Vedtak:	Spørsmål om habilitet Ingen saker medfører inhabilitet i dette møtet.
Sak PS-VELFERD 3/24 Vedtak:	Deltakelse i utlysning av forskningssentre for innovasjon i kommunale tjenester for barn og unge - utlysninger i 2026 og 2027 U.off. Offl. § 14 Saksgrunnlag: Sakspapir med vedlegg «Presentasjon av Kommunenes samarbeidsarena for forskning til NFR». Porteføljestyret for velferd og utdanning beslutter å delta i utlysning av innovasjons- og forskningssentre i 2027 og skisseutlysning 2026 sammen med porteføljestyret for helse. Administrasjonen utformer utlysningene i 2026 og 2027 iht. saksarket og porteføljestyrets presiseringer i møte.
Sak PS-VELFERD 4/24 Vedtak:	Godkjenning av møteprotokollen Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-VELFERD 08/26

Skriftlige orienteringer

Sak PS-VELFERD 08/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Miriam El Moussaoui, Mette N. Smith, Siri H. Hollekim Haaland	1. <u>Investeringsplan 2026-2028</u>

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar skriftlige orienteringer om møteplan for 2026, endelig investeringsplan for 2026-2028, publisering av 2026-utlysninger og revisjon av Forskningsrådets strategi til etterretning.

Kort bakgrunn Orienteringer er en fast sak på porteføljestyremøtene.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Porteføljestyret blir skriftlig informert om relevante saker. Det kan gis muntlige utdypninger under enkelte av sakene ved behov.

Hovedpunkter **Møteplan 2026**
Følgende datoer er bestemt basert på porteføljestyrets tilgjengelighet:

- 9. juni, kl. 09.00-16.00
- 24. september, kl. 09.00-16.00
- 24. november, kl. 10.00-16.00

Investeringsplanen for 2026-2028

Porteføljestyrets investeringsplan for 2026-2028 er publisert på Forskningsrådets nettsider (vedlegg 1). Planens økonomiske rammer for 2026 er justert opp med om lag 128 mill. kroner etter vedtak i Forskningsrådets styre (sak S 91/25). Midlene ble i hovedsak fordelt i tråd med Forskningsrådets budsjettforslag 1) Samfunnsoppdrag - Inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv og 2) Forskning for en kunnskapsbasert kompetansepolitikk. Øvrige rammer har forsterket planlagte utlysninger. De største endringene er:

- en ny utlysning til samarbeidsprosjekter for inkludering av barn og unge (141 mill. kroner). Midlene lå opprinnelig inne i en felles utlysning på effekter av tiltak (se punkt under). Tema er tiltak, løsninger og praksiser gjennom tverrsektorielle og tverrfaglige samarbeid, og som bygger forståelse av strukturelle, sosiale og økonomiske faktorer.
- styrking av utlysningen om kompetanse, utdanning og arbeidsliv, justert opp til 221 mill. kroner
- nedjustering av utlysning til forskning på effekter av tiltak rettet inn barnehage og skole til 80 mill. kroner
- nedjustering av utlysning til innovasjon i utdanningssektoren til 30 mill. kroner. Formålet er å styrke offentlig sektors evne til å innovere tjenester, infrastruktur og

forvaltning på en bærekraftig, systematisk og effektiv måte. Søkere er norske offentlige virksomheter som må samarbeide med forskningsorganisasjoner.

Øvrige utlysninger har fått mindre justeringer tilpasset tilgjengelige tilsagnsrammer og prioriteringer fra de ulike departementene.

Publisering av utlysninger i 2026

Utlsysninger beskrevet i investeringsplan for 2026-2028 er publisert eller publiseres fortløpende på Forskningsrådets nettsider:

Porteføljestyrets utlysninger:

- Kulturens samfunnsbetydning (forskningsorganisasjoner)
- Forskning for fremtidens kompetanse, utdanning og arbeidsliv (forskningsorganisasjoner)
- Inkludering av barn og unge (forskningsorganisasjoner med brukermedvirkning)
- Forskning på effekter av tiltak i barnehage og skole (forskningsorganisasjoner med brukermedvirkning)
- Bruk av forskning (impact)

Fellesutlysninger, koordinert av andre porteføljestyre:

- Demokrati som styreform og levesett (forskningsorganisasjoner)
- Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (forskningsorganisasjoner)
- Grønn og rettferdig omstilling (forskningsorganisasjoner)
- Grønn og rettferdig omstilling (forskningsorganisasjoner med brukermedvirkning)
- Innovasjon i utdanningssektoren (innovasjon)
- Offentlig sektor-ph.d. – doktorgradsprosjekt i offentlig virksomhet 2026 (innovasjon)

Revisjon av Forskningsrådets strategi

Forskningsrådets strategi ble vedtatt av styret i mars 2024. Strategien skal justeres som følge at utviklingstrekkene har endret seg, særlig knyttet til den geopolitiske situasjonen. Porteføljestyrelederne inviteres i møtet 3. mars til å diskutere hvilke utviklingstrekk som bør vektlegges, og hvordan dette bør påvirke arbeidsmåtene. Styret skal vedta planen 23. april.

Sak PS-VELFERD 10/26

Tildelingsbrev for 2026

Sak PS-VELFERD 10/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Mette N. Smith, Miriam el Moussaoui, Siri H. Hollekim Haaland, Tor Lunde Larsen	1. AID tildelingsbrev 2026 2. BFD tildelingsbrev 2026 3. KD tildelingsbrev 2026 4. KUD tildelingsbrev 2026
Fra			
Områdedirektør Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar orientering om tildelingsbrevene for 2026 til etterretning.

Kort bakgrunn Årlige tildelingsbrev fra departementene gir budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementenes midler som stilles til rådighet for Forskningsrådet. Det er Forskningsrådets styre som fordeler tilsagnsrammen fra departementene til porteføljestyrene, jf. styrets sak S 91/25.

Midlene som er allokert til porteføljestyret for velferd og utdanning er midler fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID), Barne- og familiedepartementet, Kunnskapsdepartementet (KD) og Kultur- og likestillingsdepartementet. I tillegg er det i 2026 noe midler fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Justis- og beredskapsdepartementet (JD).

Hvorfor saken fremmes til dette møtet I styringsdialogen med departementene og i tildelingsbrevene opplyses det om at relevante tildelingsbrev skal gjøres kjent for porteføljestyrene. Forskningsrådet må vurdere og eventuelt justere innretningen av investeringsplanen etter at tildelingsbrevene er mottatt, i tråd med oppdaterte styringssignaler.

Hovedpunkter **AID** har sektoransvar for arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Departementets tildeling skal bidra til forskning av høy vitenskapelig kvalitet, som er relevant for sektorens utfordringer og mål. Nedenfor er de viktigste punktene trukket fram:

- Forskningsrådet skal prioritere et kunnskapsgrunnlag for sosialt og økonomisk bærekraftige velferdsordninger og et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Det er forventninger om å styrke forskning som bidrar til gode og effektive arbeids- og velferdstjenester, herunder om forvaltning, innovasjon og styring, og praksisnær tjenesteforskning, samt om tverrsektoriell samhandling og koblinger mellom forskning, utdanning og praksisfelt.
- Det vises til unges tilknytning til arbeidslivet, som blant annet bør ses i sammenheng med praksisnær tjenesteforskning og samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!».
- Videre inkluderes særlige forventninger om satsing på rettsvitenskapelig forskning og styrking av kapasitet og kompetanse på områder med lavere forskningsdekning.
- Departementet forventer at det bygges opp kunnskap for tverrsektorielle utfordringer, særlig på tvers av kompetanse, utdanning og arbeidsliv, styrking av mangfoldet av perspektiver og metodiske tilnærminger i arbeidsmarkeds-

og arbeidslivsforskning, og brukermedvirkning der dette er hensiktsmessig.

BFD har sektoransvar for barnevern, barn og unges oppvekst og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. Departementets tildeling skal bidra til en oppbygging av kvalitet, kompetanse, kapasitet og samarbeid i forskningsmiljøene. Nedenfor er de viktigste punktene trukket fram:

- Forskning om effekter og/eller virkninger av tiltak for å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet blant utsatte barn og unge.
- Effekter og/eller virkninger av digital oppvekst, herunder effekten på barn, unge og familier og effekten på samfunnet som helhet av at barn og unge vokser opp i en digital hverdag.
- Forskning på samhandling mellom tjenester, herunder innovative samarbeid, og hvordan dette sikrer helhetlige tjenester for utsatte barn og unge og deres familier.
- Forskning om effekter og/eller virkninger som de økonomiske overføringene til barnefamilier har på barn og unge.

BFD er også opptatt av generell barne- og ungdomsforskning, forskning på fruktbarhet og fødselstall, de økonomiske overføringsordningene til barnefamiliene og familieliv, herunder barns oppvekst i delte familier.

BFD legger også vekt på behovet for mer samfunnsøkonomisk og juridisk forskning på sine områder.

For porteføljen har **KD** har et særlig sektoransvar for utdanningsforskning, og midlene skal bidra til å nå målene i departementets Strategi for utdanningsforskning 2025-2029. Nedenfor er de viktigste punktene trukket fram:

- bidra til å legge til rette for mer bruk av forskningsbasert kunnskap i utdanningssektoren, fremme design- metode- og teoriutvikling i utdanningsforskningen, stimulere til tverrfaglig og sektorovergripende forskningssamarbeid og øke omfanget av og kvaliteten på forskning på utvalgte områder.
- stimulere til satsing på unge talenter for å bygge framtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt
- bidra til en felles forskning- og innovasjonssatsing fra flere departementer om utsatte barn og unge, der målet er bedre løsninger på tvers av tjenestetilbud og sektorer. Satsingen er også en del av arbeidet med samfunnsoppdraget om å inkludere barn og unge.
- videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.
- bevilgningen på posten styrkes for at Forskningsrådet kan lyse ut 25,9 mill. kroner årlig til forskning på høyere yrkesfaglig utdanning og fag- og yrkesopplæring.

Porteføljen forvalter også noe midler fra KD til bred kulturforskning.

KUDs tildelinger skal finansiere forskning om kultur- og mediesektoren, forskning og forskerrekuttering i museene, samt bredere orientert kulturforskning. Det skal legges til rette for kultur- og medieforskning av høy vitenskapelig kvalitet, styrke forskningsmiljøene på disse områdene og utvikle en kunnskapsbasert kultur- og mediepolitikk som bidrar til å styrke og utvide kunnskapsgrunnlaget for å møte store samfunnsutfordringer.

Departementet har også gitt Forskningsrådet i oppdrag å bistå i utarbeidelsen av en tverrsektoriell FoU-strategi for likestilling og ikke-diskriminering, men ansvaret for denne strategien er ikke lagt til porteføljestyret for velferd og utdanning.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Tildelingsbrevene tas til etterretning.

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
25/3698-

Dato
22. desember 2025

Tildelingsbrev Norges forskningsråd 2026

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2026, jf. Innst. 15 S (2025–2026) og Prop. 1 S (2025–2026). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2026.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

Innholdsfortegnelse

Tildelingsbrev Norges forskningsråd 2026	1
1. Mål og styringsinformasjon	2
2. Sektorpolitiske prioriteringer fra AID	2
3. Tildeling	4
4. Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter	5
5. Rapportering og resultatoppfølging	5
5.1 Rapportering om resultater	5
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	6
5.3 Styringsmøter i 2026	6

1. Mål og styringsinformasjon

I KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede prioriteringer og målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1 til KDs tildelingsbrev. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer AID forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2. Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

Formål og overordnet retning

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 Et velfungerende forskningssystem og mål 5 God rådgivning.

Tildelingen til Forskningsrådet skal støtte opp under departementets sektoransvar for forskning, inkludert tverrsektoriell forskning som er viktig for å møte tverrsektorielle samfunnsutfordringer. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet. Tildelingen skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet samt pensjon. Forskning er et strategisk virkemiddel for å håndtere sektorens utfordringer og støtte opp under mål og prioriteringer for politikkområdene, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer er beskrevet i AIDs FoU-strategi (2024–2028), og tildelingen til Forskningsrådet er sentral i oppfølgingen.

Forskningsrådet skal bidra i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. Videre er det lagt frem flere stortingsmeldinger som peker på viktige samfunnsutfordringer og behov for kunnskapsutvikling på AIDs ansvarsområder, jf. Meld. St. 28 (2024–2025) *Tro på framtida – uansett bakgrunn*, Meld. St. 31 (2023–2024) *Perspektivmeldingen 2024*, Meld. St. 33 (2023–2024) *En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd*, Meld. St. 17 (2023–2024) *Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp* og Meld. St. 6 (2023–2024) *Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil*. I tillegg peker regjeringens nye handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (2025) på viktige tverrsektorielle samfunnsutfordringer og kunnskapsbehov.

Særlige forventninger

Forskningsinnsatsen gjennom Forskningsrådet skal over tid bidra til å dekke kunnskapsbehov i bredden av departementets ansvarsområder. Samtidig skal Forskningsrådet prioritere utvikling av et kunnskapsgrunnlag for sosialt og økonomisk bærekraftige velferdsordninger og et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting, i samsvar med departementets FoU-strategi.

Norge står overfor et betydelig behov for arbeidskraft i årene som kommer, slik Perspektivmeldingen beskriver. For å møte denne utfordringen trengs forskning som gir et helhetlig kunnskapsgrunnlag for politikkutforming og tiltak som fremmer høy sysselsetting, økt inkludering i arbeidslivet og redusert frafall. Samtidig må forskningen belyse omstillinger og strukturendringer i arbeidslivet og deres betydning for arbeidshelse, arbeidsdeltakelse og kompetansebehov. Digitalisering og det grønne skiftet er eksempler på endringer som arbeidslivet står overfor og hvor det er behov for kunnskap om betydningen av bl.a. endrede arbeidsformer, arbeidsinnhold og HMS-risikoer.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av strategisk betydning for velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Vi forventer forskning som kan styrke kunnskapen om forvaltningens måloppnåelse og gjennomføring, og bidra til utvikling og innovasjon i tjenester og ytelser. Videre at den gir innsikt i organisatoriske og styringsmessige rammer som påvirker kvalitet og effektivitet i tjenestene.

Innsatsen for å styrke den praksisnære forskningen skal bidra til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskningen på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne. Dette er særlig helsetjenester, utdanningstjenester og tjenester knyttet

til barne- og familieområdet. Forskning om utenforskap og unges tilknytning til arbeidslivet er her sentralt, og bør ses i sammenheng med samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge. Vi forventer også at Forskningsrådet vurderer tiltak for å styrke koblingen mellom forskning, utdanning og praksisfeltet.

Forskningsrådet skal videreføre satsingen på rettsvitenskapelig forskning, herunder forskning innenfor trygderett og EØS-rett. Det er etablert to forskningssentre ved henholdsvis UiB og UiO, men vi forventer at Forskningsrådet også inviterer til rettsvitenskapelig forskning utover disse satsingene.

Forskningsrådet skal bidra til at forskningsmiljøene opprettholder god kapasitet og kompetanse på områder som er viktige for departementet. Like viktig er det å bygge opp kapasitet og kompetanse på viktige områder som har lavere forskningsdekning. Disse områdene fremkommer i tilgjengelige analyser og kunnskapsoversikter diskutert i fagdialogen med departementet. Vi ber Forskningsrådet gi råd om hvordan dette kunnskapsgrunnlaget best kan følges opp med Forskningsrådets virkemidler slik at relevante miljøer kan mobiliseres og tilfanget av støtteverdige søknader øker.

Vi forventer at Forskningsrådet styrker mangfoldet av perspektiver og metodiske tilnærminger i arbeidsmarkeds- og arbeidslivsforskningen. Det gjelder særlig kompetanse- og utdanningsperspektivet knyttet til økt sysselsetting og arbeidskraftsbehov, samt virksomhets- og arbeidsgiverperspektivet i arbeidsinkluderingsforskningen. Dette vil øke forskningens relevans for sentrale samfunnsutfordringer.

Vi forventer at Forskningsrådet legger til rette for brukermedvirkning i forskningen der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper og partnere i forskningsprosjekter.

Vi forventer også at Forskningsrådet legger til rette for en strategisk dialog med departementet om hvordan kvalitet og relevans i forskningen kan styrkes, herunder eventuelle behov for målretting og spissing av innsatser, samt utvikling av flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det er særlig viktig.

3. Tildeling

AID stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpene på hver enkelt post og til de målene og føringene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettert og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Kap. 601, post 74 Norges forskningsråd	Kroner
Bevilgning	172 100 000
Tilsagnsfullmakt	588 400 000
Tilsagnsramme	272 400 000

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2 i tildelingsbrevet.

I tilsagnsrammen for 2026 inngår om lag 73,4 mill. kroner som er ubrukte midler i tilsagnsfullmakten for 2025, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Midlene gir Forskningsrådet et økt strategisk handlingsrom til å sette inn tiltak som kan være egnet til å mobilisere forskningsmiljøene og styrke områder med behov for flere støtteverdige søknader.

4. Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over KDs kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

AID viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

AID ber om rapportering rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. Vi ber særlig om rapportering på disse områdene:

- Forskning for sosialt og økonomisk bærekraftige velferdsordninger og et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under punkt 2 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til KDs brev som etatsstyrer. AID legger vekt på at rapporteringen synliggjør innsats og resultater knyttet til:

- forskning som er relevant for departementets prioriteringer og sektorens utfordringer
- forbedring av kvalitet og innovasjonsgrad i forskningen

- styrking av samarbeidet mellom forskning, forvaltning og utdanning

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises til pkt. 5.2. i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter i 2026

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2026. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

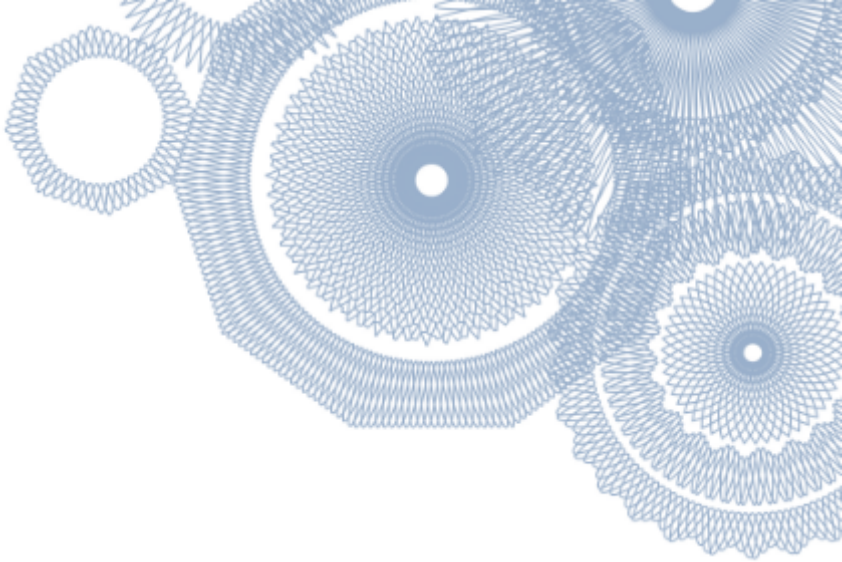
Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vegar Andersen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

TILDELINGSBREV TIL NORGES FORSKNINGSRÅD

2026

Elin Holmedal
Ekspedisjonssjef

Nina Celina Quiogue
Fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Barne- og
familiedepartementet

Innledning

Det vises til Barne- og familiedepartementets budsjettforslag for 2026, jf. Prop. 1 S (2025-2026), Innst. 14 S (2025-2026) og Stortingets behandling. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for Forskningsrådets bruk av midler for 2026.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer, for 2026.

1. Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Barne- og familiedepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2. Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og familiedepartementet

Barne- og familiedepartementets (BFD) midler til forskning og utvikling skal brukes slik at de best mulig ivaretar BFDs sektoransvar for forskning. BFD har sektoransvar for forskning om barn og unges oppvekst- og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. Forskningsinnsatsen BFD finansierer, skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i den årlige budsjettproposisjonen.

BFD forventer at departementets tildeling til Forskningsrådet bidrar til en oppbygging av kvalitet, kompetanse, kapasitet og samarbeid i forskningsmiljøene. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp de overordnede og prioriterte kunnskapsbehovene i BFDs forskningsstrategi (2022-2026).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (LTP) beskriver områdene der regjeringen mener det er viktigst med kunnskapsutvikling fremover. Under langtidsplanens prioritering «Tillit og felleskap» fremheves tre hovedutfordringer med behov for et bedre kunnskapsgrunnlag:

- 1) Sikre deltakelse og mangfold på fellesarenaene,
- 2) Motvirke utenforskap og
- 3) Utvikle en innovativ og effektiv offentlig sektor som leverer gode tjenester til brukerne.

BFDs sektorpolitiske prioriteringer støtter opp under disse prioriteringene.

I LTP lanserte regjeringen også et målrettet samfunnsoppdrag om inkludering av barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Samfunnsoppdraget ble videre konkretisert i Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn (oppvekstmeldinga). Samfunnsoppdraget har fått likelydende navn som visjonen: ”Ingen barn og unge utenfor!”. Målgruppen er barn og unge mellom 0-29 år og hovedmålet for samfunnsoppdraget er at *utenforskap blant barn og unge er betydelig redusert i 2035*.

Samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge er et samarbeid mellom BFD, KD, HOD, AID, KUD, KDD og DFD, og koordineres av BFD. Forskningsrådet er vertskap for innsatsgruppen i samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!». Det er utarbeidet mandater for det nasjonale partnerskapet og innsatsgruppen, som gir nærmere føringer for arbeidet med samfunnsoppdraget.

Overordnede prioriteringer

BFDs tildelinger til Forskningsrådet skal bidra til å utvikle et helhetlig og solid kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge i arbeidet med å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet. Økt kunnskap som faller inn under innsatsen i samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!», har høy prioritet blant områdene under BFDs sektoransvar.

Kunnskapsgrunnlaget skal gi BFD et bedre grunnlag for å utforme effektive og treffsikre tiltak og tjenester, både universelle og selektive, slik at barn, unge og familier med behov får den hjelpen de trenger for å leve gode liv. Utsatte barn og unge omfatter blant annet dem som opplever omsorgssvikt, vold og overgrep, foreldrekonflikt, kriminalitet eller oppvekst i fattigdom.

Det er et gjennomgående behov for forskning på effektene av tiltak innenfor familie- og oppvekstområdet, særlig når det gjelder tidlig innsats, forebygging og inkludering, herunder effekter på barns livskvalitet. Dette inkluderer fritidsaktiviteter, åpne møteplasser og tjenestetilbud rettet mot barn, unge og deres familier. Dette omfatter også barns digitale oppvekst. BFD er opptatt av å få et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan digitaliseringen påvirker barn og unge, hvilke muligheter og risikoer som følger av digitale verktøy, og hvilke tiltak som faktisk virker for å redusere negative konsekvenser og fremme en trygg digital oppvekst. BFD er også opptatt av kunnskapsgrunnlaget om hvordan samfunnet påvirkes av at

barn og unge vokser opp i en digital hverdag. Det er også behov for forskning om hvordan utsatte barn, unge og deres familier blir ivaretatt av offentlige tjenester, og hvordan samarbeidet mellom tjenestene fungerer. I tillegg er det behov for kunnskap om effektene av økonomiske overføringer til barnefamilier, herunder hvordan disse påvirker barn og unges levekår og muligheter.

BFD har også ansvaret for forbrukerområdet og tros- og livssynsområdet, hvor forskning gjennom Forskningsrådet kan være relevant. En rekke tverrgående tema, som for eksempel barnevern, sivilsamfunn og frivillighet, integrering, utenforskap, negativ sosial kontroll og radikalisering, har relevans for tros- og livssynsområdet, men også grunnforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap som berører religion, tro og livssyn. For forbrukerområdet er digitalisering og det grønne skiftet særlig relevant.

BFD viser også til at departementet i tidligere år har lagt vekt på behovet for mer samfunnsøkonomisk og juridisk forskning på våre områder. Dette er fortsatt viktig for departementet, jf. omtale av tematikken i BFDs forskningsstrategi 2022-2026.

Særlige prioriteringer

Som det fremgår ovenfor, har BFD et bredt spekter av områder med behov for mer forskning. Vi vil likevel fremheve noen temaer som vi er særlig opptatt av å øke kunnskapen om i 2026:

- Effekter og/eller virkninger av tiltak for å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet blant utsatte barn og unge.
- Effekter og/eller virkninger av digital oppvekst, herunder effekten på barn, unge og familier og effekten på samfunnet som helhet av at barn og unge vokser opp i en digital hverdag.
- Samhandling mellom tjenester, herunder innovative samarbeid, og hvordan dette sikrer helhetlige tjenester for utsatte barn og unge og deres familier.
- Effekter og/eller virkninger som de økonomiske overføringene til barnefamilier har på barn og unge

3. Tildeling

Barne- og familiedepartementet stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettert og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Kap. 800, post 70 Norges forskningsråd

Bevilgning	50,5 mill. kroner
Tilsagnsfullmakt	167,2 mill. kroner
Tilsagnsramme	75,9 mill. kroner

Barne- og familiedepartementet gir herved Forskningsrådet fullmakt til å belaste inntil 50,5 mill. kroner på kap. 800, post 70 i 2026.

Hoveddelen av BFDs bevilgning skal i 2026 brukes til å utvikle et helhetlig og solid kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge i arbeidet med å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet. Vi viser i denne sammenheng også til mandatene for samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!».

BFDs bevilgning kan for øvrig sees i sammenheng med andre departementers bevilgninger og satsinger der det er relevant og i tråd med departementets sektorpolitiske prioriteringer.

Noen av BFDs ansvarsområder innenfor familie- og oppvekstfeltet faller utenfor etablerte satsingers virkeområde. Dette gjelder blant annet generell barne- og ungdomsforskning, forskning på fruktbarhet og fødselstall, de økonomiske overføringsordningene til barnefamilie og familieliv, herunder barns oppvekst i delte familier. En mindre del av midlene under kap. 800, post 70 kan benyttes til å ivareta BFDs kunnskapsbehov på disse områdene. Midlene skal for øvrig nyttes i tråd med Prop. 1 S (2025-2026) for BFD samt de presiseringene som gis i dette brevet.

4. Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

Barne- og familiedepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

Forskningsrådet skal i 2026 bidra til videre framdrift og kontinuitet i det målrettede samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge. I 2025 ble det tildelt 0,5 mill. kroner til dette formålet og for 2026 er tildelingen økt ytterligere med 3,5 mill. kroner, jf. tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrer, del 1 punkt 3.1 Driftsmidler.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1. Rapportering om resultater

Barne- og familiedepartementet ber om at Forskningsrådet i årsrapporten redegjør nærmere for forskningsinnsatsen og forskningsbehovet knyttet til departementets sektorpolitiske prioriteringer: utsatte barn og unge, familie- og oppvekst, barnevern, tros- og livssyn og forbrukerområdet. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer.

5.2. Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3. Styringsmøter i 2026

Det er planlagt et styringsmøte våren 2026. I tillegg vil det avholdes fagmøter i løpet av året, der man kan diskutere kunnskapsbehov og faglige tema på saksbehandlernivå.

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kultur- og likestillingsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Norges forskningsråd

Deres ref.

Vår ref

Dato

24/5477

19. desember 2024

Tildelingsbrev 2025 til Norges forskningsråd

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til Norges forskningsråd.

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidles styringssignaler og forventninger til Norges forskningsråd for 2025.

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2025. Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet består av to deler:

- Del 1, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer
- Del 2, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

Postadresse

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse

Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org.nr.

872 417 842

Avdeling

Avdeling for eierskap i høyere utdanning og forskning

Saksbehandler

Ane Bilstad Brøyn

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer	3
1.1 Regjeringens prioriteringer	3
1.2 Særskilte forventninger.....	4
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.....	6
3 Tildeling.....	10
3.1 Driftsmidler	10
3.2 Oversikt over oppdrag for 2025	13
3.3 Avsetning til usikker framdrift – kap. 285 post 75	15
3.4 Fullmakter	15
4 Andre forutsetninger og krav.....	15
4.1 Fellesføringer fra regjeringen	15
4.2 Andre krav	16
5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025.....	17
5.1 Årsrapport 2025.....	17
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	18
5.3 Etatsstyringsmøtet 2025.....	19
5.4 Frister	19
Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement	22
1 Innledning.....	22
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.....	22
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet.....	22
2.2 Styringsinformasjon.....	22
3 Tildeling	23
3.1 Kap. 285	23
3.2 Kap. 201, post 70	26
3.3 Kap. 226, post 71	27
4 Rapportering og resultatoppfølging for 2025.....	27
4.1 Årsrapport.....	27
4.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	28
4.3 Styringsmøter 2025	28

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer

1.1 Regjeringens prioriteringer

Utdanning, forskning og innovasjon er sentralt for at Norge skal møte fremtidens utfordringer på en god måte. Økte spenninger i verden, klima- og naturendringer, fremvekst av nye teknologier, samt økt etterspørsel etter kompetent arbeidskraft, forsterker behovet for at universitetene og høyskolene omstiller seg for å bidra til å møte disse utfordringene. De overordnede rammene i regjeringens politikk for forskning og høyere utdanning er beskrevet i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet, programkategori 07.60.

Virksomhetene skal, i tråd med *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023–2032)*¹, bidra til styrket konkurransekraft og innovasjonsevne; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft; og høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Sektoren har også en sentral rolle i den grønne og digitale omstillingen, og det forventes at virksomhetene gjennom sitt arbeid bidrar til å oppfylle nasjonale mål og forpliktelser knyttet til klima og miljø.

Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. I arbeidet med å øke forskningssikkerhet, har departementet tatt initiativ til å etablere et mer systematisk kunnskapsgrunnlag for å vurdere sensitive teknologier. Arbeidet er en forutsetning for å utvikle målrettede og proporsjonale risikoreduserende tiltak både på virksomhets- og myndighetsnivå. Regjeringen legger også til rette for at det skal bli mer forskningssamarbeid mellom sivil og militær sektor. Samarbeid skal være frivillig og ivareta akademisk frihet.

Norge har siden 2005 hatt et mål om å heve det samlede nivået på FoU-innsatsen til tre pst. av BNP. I dette målet inngår både offentlig finansiert FoU og næringslivets FoU-innsats, hvor næringslivets innsats skal utgjøre to pst. Norge har de senere årene hatt en samlet FoU-innsats på om lag to pst. av BNP, hvor nivået på offentlig finansiering av FoU har vært på cirka en pst. og i tråd med målsettingen. Utfordringen er dermed å øke næringslivets investeringer i FoU som fortsatt er betydelig lavere enn målsettingen. Våren 2024 la regjeringen fram *Strategi for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling*², og departementet forventer at Forskningsrådet følger opp tiltakene i strategien. Vi viser også til tildelingsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet for 2025, der det framgår at Forskningsrådet i samarbeid med andre relevante aktører skal fortsette å bidra i videreutviklingen av det næringsrettede virkemiddelapparatet gjennom prosjektet *Virkemiddelapparatet 2.0*.

¹ Meld. St. 5 Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032 - Innst. 170 S (2022–2023)

² [Strategi for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling](#)

Regjeringen forventer at Norges forskningsråd følger opp mål og tiltak i *Handlingsplan for norsk fagspråk i akademien*³. HK-dir har veiledningsansvar for språkravene som ble innført 1. august i år. Departementet tar sikte på å evaluere handlingsplanen i 2025.

Å utvikle ledende forskningsmiljøer innenfor KI står sentralt for samfunnets mulighet til å dra nytte av den verdiskapingen teknologien vil bringe i fremtiden. Nasjonal infrastruktur som muliggjør eksperimentell tungregning- og KI-forskning skal styrke innovasjon i næringslivet og offentlig sektor, samt sikre at teknologien brukes ansvarlig og bærekraftig. Regjeringen forventer at Norges forskningsråd følger de etiske prinsippene for ansvarlig og pålitelig KI, jf. *Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030*⁴.

Regjeringens nye nasjonale digitaliseringsstrategi (2024–2030) legger opp til å øke datadelingen og utnytte mulighetene i data og datadrevet innovasjon i offentlig sektor. En viktig forutsetning for å lykkes er at alle Kunnskapsdepartementets virksomheter øker innsatsen med datadeling og «Orden i eget hus» (j.fr. digitaliseringsrundskrivet kap. 1.2⁵). Gjennom KUDAF-programmet har HK-dir utviklet felles spilleregler og tjenester som virksomhetene bør benytte for å dele data for analyse, innsikt og innovasjon, og bidra til en sterkere kultur for samarbeid om data.

1.2 Særskilte forventninger

Overgang til ny budsjettmodell

Arbeidet med ny budsjettmodell har vært en sentral del av oppfølgingen av økonomisituasjonen i Forskningsrådet. Forskningsrådet må ha gode rammevilkår for å løse oppgavene sine effektivt og på en måte som tar hensyn til forskningens langsiktige karakter. Med denne bakgrunn sluttet Stortinget seg ved behandlingen av statsbudsjettet for 2024 til at Forskningsrådet fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjetteres med tilsagnsfullmakter.

Kunnskapsdepartementet ber om at Forskningsrådet også i 2025 setter av tilstrekkelig ressurser og kompetanse for å sikre en god overgang fra netto- til bruttobudsjettering. Dette inkluderer blant annet en forsvarlig gjennomføring av overgangen til nytt økonomisystem. Videre må det settes av tilstrekkelig ressurser for å sikre god innføring i og etterlevelse av den nye bruttobudsjetteringsmodellen. Forskningsrådet skal ha god dialog og godt samarbeid med departementene i forbindelse med overgangen til og innføringen av ny budsjettmodell.

Kunnskapsdepartementet ber Forskningsrådet i ny budsjettmodell planlegge for at porteføljestyringen og utlysningene til prosjekter understøtter jevn aktivitet og bevilgning over år. Ujevn aktivitet skal ev. følge av normal variasjon i kanselleringer og forsinkelser, eller som følge av normal syklisk tildelingsprofil. Forskningsrådet må videre påse at de samlede forpliktelsene som forfaller etter vedkommende budsjettår, ikke overstiger Stortingets tilsagnsfullmakt.

³ [Handlingsplan for norsk fagspråk i akademien](#)

⁴ [Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030](#)

⁵ [Digitaliseringsrundskrivet – regjeringen.no](#)

For øvrig er det viktig at forskningsmidler så raskt som mulig kommer til anvendelse i tråd med føringer som er gitt, samtidig som det opprettholdes god kvalitet i søknads- og tildelingsprosessen.

Internasjonalt forskningssamarbeid

Kunnskapsdepartementet forutsetter at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, fortsetter arbeidet med å støtte opp under norsk deltakelse i Horisont Europa, i tråd med strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet (ERA). Departementet forventer fortsatt god dialog om Retur-EU. Forskningsrådet skal også bidra til arbeidet med norsk påvirknings- og posisjoneringsarbeid inn mot EUs forsknings- og innovasjonssamarbeid i neste programperiode. Videre skal Forskningsrådet følge opp relevante ERA-tiltak som Norge slutter seg til under ERAs politikkagenda for 2025–2027. Departementet forutsetter at Forskningsrådet bidrar til god sammenheng mellom deltakelsen i det europeiske forsknings- og innovasjonssamarbeidet og nasjonale virkemidler og aktiviteter.

Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien, og skal videreutvikle forskningssamarbeidet med de strategisk prioriterte samarbeidslandene. Dette omfatter å følge opp konklusjonene fra de bilaterale forskningskomitemøtene avholdt i 2024. Forskningsrådet har også en viktig rolle i arbeidet med å styrke det bilaterale forskningssamarbeidet med Tyskland, Frankrike og Storbritannia og følge opp det nordiske samarbeidet gjennom Nordforsk.

Norsk polarforskning

Forskningsrådet har en viktig rolle for norsk polarforskning og internasjonalt samarbeid på polarområdet. Forskningsrådet bes videreføre arbeidet med å styrke norsk forskningsledelse på Svalbard og styrke koordinering om samarbeid om polarforskningen. I tillegg til å fordele midler til polarforskning, gjennomfører Forskningsrådet en rekke oppgaver for Kunnskapsdepartementet på det polare området. Dette gjelder etablering av et nytt Svalbard forskningskontor og forberedelse av norsk deltakelse i det neste internasjonale polaråret (IPY) i samarbeid med Norsk Polarinstitutt spesifisert i separate oppdragsbrev. Videre gjelder det oppfølging av den arktiske forskningsavtalen, deltakelse i internasjonale arbeidsgrupper og fora, planlegging og gjennomføring av relevante konferanser som f.eks. Svalbardkonferansen samt generell rådgiving og oppfølging av vedtatt politikk angående polarforskning.

Oppfølging av føringer fra departementene

Forskningsrådet skal i forbindelse med porteføljestyringen følge opp føringene i tildelingsbrevene fra departementene i tilskuddsvirksomheten, jfr. Virksomhets- og økonominstruks for Norges forskningsråd.

Ta kunnskap i bruk

Det er et positivt press på at forskningen skal bidra til å møte store samfunnsutfordringer og at kunnskap deles mer og tas raskere i bruk enn i dag. Dette vil kreve nye virkemidler eller endret innretning av eksisterende virkemidler, nye samarbeidsrelasjoner og endrede behov for samordning. Sentrale spørsmål er hvor ansvaret ligger i overgangen mellom forskning og

implementering av resultater, herunder å vurdere hvilke forskningsresultater som er relevante for bestemte utfordringer, og hvordan vi kan sikre at overgangen går mest mulig sømløst og effektivt. Stimulering av etterspørsel etter forskning er en vesentlig komponent i dette. Forskningsrådet har et nasjonalt ansvar for forskningsformidling og skal bidra til at resultater fra forskningen tas i bruk. Kunnskapsdepartementet vil ha videre dialog med Forskningsrådet om å ta kunnskap i bruk generelt, og mer konkret for å avklare forventninger og rådets rolle fremover når det gjelder de europeiske og nasjonale samfunnsoppdragene.

De målrettede samfunnsoppdragene, som ble lansert av regjeringen i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032, jf. Meld. St. 5 (2022–2023), er et eksempel på et policyinstrument hvor det kan være sentralt å ha oppmerksomhet på hvordan relevante forskningsresultater kan tas i bruk.

Strategisk rådgivning

For departementene er det avgjørende at Forskningsrådets råd er kunnskapsbaserte, relevante og forståelige, og at de kommer til riktig tid. Departementet forventer at Forskningsrådet styrker sin overordnede forskningspolitiske rådgivning til myndighetene, herunder rådgivning om samspillet gjennom ERA og nasjonal forskningspolitikk.

I tillegg til å være tett koblet på sektorpolitikken til departementene, trenger myndighetene at Forskningsrådet gir helhetlige og uavhengige forskningspolitiske råd. For å begrunne prioriteringer av hva som er viktigst å løse på kort og lang sikt, kreves det at Forskningsrådet har gode analyser av nasjonale forskningsbehov og -kapasitet. Det er også viktig at rådet evner å se ut over egne virkemidler og egen rolle.

I en økonomisk situasjon med trangere budsjetttrammer framover vil myndighetene i større grad enn tidligere trenge Forskningsrådets råd om omprioriteringer innenfor eksisterende budsjetttrammer.

Departementet forventer at Forskningsrådet vurderer hvordan rådet kan forbedre utnyttelsen av egne data som en del av kunnskapsgrunnlaget for rådgivning. Dette er en viktig forutsetning for god kunnskapsbasert rådgivning som også er sentralt i rådets nye strategi.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Nedenfor følger omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådets virksomhet i 2025. Mål og strategiske områder er det samme som for 2024. Deler av den faste styringsinformasjonen er justert, og tilleggsinformasjonen er ny for 2025.

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall, med vekt på utvalgte dimensjoner.
- Utvikling i åpen publisering i Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall.
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2025:

- Oppdatert statusrapport for arbeidet med omleggingen av FRIPRO til løpende søknadsmottak, behandling og tildeling med vekt på erfaringer i sektoren og Forskningsrådet og innvirkning på kvalitet, antall søknader og tildelingsprosent.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Søknadsdata og resultater fra fagfelleevalueringene (karakterer).

Tilleggsinformasjon 2025:

- Forskningsrådets vurderinger av hvordan anbefalinger og konsekvenser for videre fag- og disiplinutvikling bør følges opp, som følge av fagevalueringene innenfor livsvitenskap (Biovitenskap + Medisin og helse) og naturvitenskap og teknologi (Naturvitenskap + Matematikk, IKT og teknologi).

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.

Strategisk område: Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt.

- Kun i oddetallsår: FoU-innsatsen i foretakene med støtte sammenlignet med FoU-innsatsen i foretakene med avslåtte søknader som er vurdert som gode
- Kun i oddetallsår: Utvikling i FoU-innsats for foretak med støtte

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets vurdering av sitt bidrag til å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi

Tilleggsinformasjon 2025:

- Hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer næringslivet i ulike deler av landet og ulike bransjer.

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets vurdering av sitt bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner
- Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner

Tilleggsinformasjon 2025:

- Forskningsrådets vurdering av resultatene av arbeidet med å følge opp de relevante tiltakene i strategien for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning har seks tematiske prioriteringer:

- Hav og kyst

- Helse
- Klima, miljø og energi
- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Styringsinformasjon

Forskningsrådet skal rapportere på sitt bidrag til tilstanden og utviklingen innenfor de seks tematiske prioriteringene i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Det bør være en felles tilnærming i opplegg for styringsinformasjon for alle de strategiske områdene under mål tre.

Forskningsrådet skal gjøre kvalitative vurderinger av egen innsats og rolle innenfor de tematiske prioriteringene og styringsinformasjonen skal settes inn i en kontekst som viser Forskningsrådets merverdi.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og - resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU-prosjekter langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets satsinger.

Tilleggsinformasjon 2025:

- Analyse av EUs forskningsprioriteringer, tematisk og strukturell profil på norsk retur og satsinger i Forskningsrådet. Skal gi kunnskapsgrunnlag for bedre samspill og arbeidsdeling mellom EU-midler og nasjonale midler samt mer effektiv bruk av Forskningsrådets midler.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill og samarbeid i forskningssystemet. Monitorere samarbeidsmønstre i Forskningsrådets prosjekter.

Tilleggsinformasjon 2025:

- Resultat av Forskningsrådets gjennomgang av virkemidler for å vurdere om det er lagt tilstrekkelig til rette for samhandling på tvers av forskningssektorer.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Styringsinformasjon

- En kvalitativ vurdering av hvordan Forskningsrådet forbedrer utnyttelsen av egne data som en del av kunnskapsgrunnlaget for rådgiving, med særlig vekt på budsjettforslagene
- En kvalitativ vurdering av hvordan Forskningsrådet har fulgt opp føringen om å gi myndighetene helhetlige og uavhengige forskningspolitiske råd, som grunnlag for utforming av forskningspolitikken, utover egne bevilgninger og virkemidler

3 Tildeling

Kunnskapsdepartementet stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene og realisere oppdragene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Driftsmidler

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 01	Driftsutgifter	804 120 000
Post 21	Særskilte driftsutgifter	47 214 000
Sum		851 334 000

Forskningsrådet er bruttobudsjettert og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Tildelingen på post 01 og 21 skulle derfor i utgangspunktet vært ekskl. merverdiavgift. Ved en inkurie ble ikke tildelingen på post 01 og 21 nedjustert for effekten av mva.-fradraget i nettoføringsordningen for merverdiavgift i 2025. Forskningsrådet må planlegge for at post 01 og 21 nedjusteres med effekten av mva.-fradraget i nettoføringsordningen for merverdiavgift i revidert nasjonalbudsjett for 2025. Se omtale i tabell under pkt. 5.4.

Bevilgningen på kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke utgifter til drift av Forskningsrådet, dvs. bevilgning som ikke er tilskuddsmidler gjennom Forskningsrådet.

Bevilgningen på post 01 skal dekke utgifter til lønn, godtgjørelser og øvrige midler til drift av Forskningsrådet, dvs. at denne posten finansierer rådets utgifter til å lyse ut tilskuddsmidler, evaluere søknader, utvikle porteføljeplaner, rådgivningsarbeid, møteplassfunksjon og etablerte tjenester som Forskningsrådet ivaretar for departementene (som strategier, Skattefunn-sekretariatet etc.).

Bevilgningen på post 21 skal dekke særskilte driftsutgifter og utgifter til oppdragsvirksomhet. Den skal finansiere konkrete og tidsavgrensede oppdrag som f.eks. driftsmidler knyttet til samfunnsoppdragene. Bevilgningen på posten inkluderer driftsmidler til Kilden og Teknologirådet.

Bevilgningene på postene inkluderer utgifter tilsvarende anslag for relevante inntekter til drift.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver og konkrete oppdrag for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, og allmennrettet formidlingsarbeid.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres innenfor den økonomiske rammen for postene, jf. vedlegg 2 om retningslinjer for styring av driftsutgifter og særskilte driftsutgifter. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på disse postene, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til etatsstyringen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

Det vises til at driftsbudsjettet i 2024 ble økt med 4 000 000 kroner, 2 000 000 kroner for oppfølging av satsingen Fremtidens databehandling og 2 000 000 kroner for å dekke utredningsbehov. Bruk av midlene til utredning avklares i dialog med Kunnskapsdepartementet.

Endringer på post 01:

- En økning på 700 000 kroner i forbindelse med at Forskningsrådet overtar oppgaven med å foreslå kandidater til de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) og regionale komiteer for utprøving av legemidler og medisinsk utstyr (REK KULMU). Forskningsrådet overtar oppgaven med å foreslå kandidater til komiteene, på lik linje med oppgaven de allerede har for de nasjonale forskningsetiske komiteene og Granskningsutvalget. Formålet med å delegere oppgaven er å sikre at de mest kompetente kandidatene oppnevnes til komiteene, samt å sikre en mer effektiv oppnevningsprosess for hele det forskningsetiske komitesystemet.
- En reduksjon på 1 038 000 kroner som følge av at arbeidet med å gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand er avsluttet. Midlene føres tilbake til Klima- og miljødepartementets budsjett.

- Videreføring av den særskilte bevilgningen på 4 000 000 kroner fra 2024 til arbeidet med å redusere risiko ved overgangen til ny budsjettmodell.

Endringer på post 21:

- En økning på 5 000 000 kroner for å bidra til videre fremdrift og kontinuitet i samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr. Midlene skal gå til dette arbeidet, og blant annet dekke sekretariatsfunksjonen som Forskningsrådet skal være vertskap for og en nasjonal konferanse om bærekraftig fôr.
- En økning på 2 595 000 kroner for å videreføre oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet om å administrere arbeidsgiveransvar og faglig oppfølging av en nasjonal ekspert til Europakommisjonen DG Research and Innovation.
- En økning på 5 000 000 kroner for å videreføre oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet om å følge opp mineralstrategien til regjeringen.
- En økning på 2 076 000 kroner for å videreføre oppdraget fra Samferdselsdepartementet om å følge opp tiltak i Nasjonal transportplan.
- En teknisk flytting på 13 300 000 kroner fra Nærings- og fiskeridepartementets budsjett til drift av Teknologirådet.
- En teknisk flytting på 6 643 000 kroner fra Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 52 til finansiering av Kilden.
- En økning på 500 000 kroner fra Barne- og familiedepartementets budsjett i forbindelse med gjennomføring av samfunnsoppdraget om å inkludere barn og unge.

Kap. 3285 Norges forskningsråd

	Kroner
Post 01 Inntekter fra oppdrag	12 100 000
Post 02 Inntekter fra refusjoner mv.	11 900 000
Sum	24 000 000

Inntektene på post 01 gjelder inntekter Norges forskningsråd får fra oppdragsvirksomhet.

Inntektene på post 02 gjelder inntekter Norges forskningsråd får innbetalt i form av refusjoner mv.

Bevilgningen på kap. 285, post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap. 3285, post 01. Bevilgningen på kap. 285, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt på kap. 3285, post 02. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser av utgiftsbevilgninger, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og påvirker

derfor også kap. 1633, post 01 for statlige forvaltningsorganer som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

3.2 Oversikt over oppdrag for 2025

Her samles nye oppdrag for 2025, der økte driftsutgifter dekkes av departementene, som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2025.

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
HelseOmsorg21-monitor og kvinnehelse	HOD	HOD viser til regjeringens Kvinnehelsestrategi og ønsker at HelseOmsorg21-monitoren også skal inneholde kjønnsvariabler. Det bes om at det gjøres en utredning ila. av 2025 om hvordan en skal få dette til med hensyn til av hva som er relevant og praktisk gjennomførbart, med hensyn til datainnhenting fra Forskningsrådet og andre aktuelle finansieringskilder. Det settes av inntil 900 000 kroner til oppdraget for midler øremerket til HelseOmsorg21-monitoren. Det tas sikte på å rammeoverføre beløpet til KDs kap. 285 post 21 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.
Programmet for et digitalt Europa (DIGITAL)	DFD	Digitaliseringsdirektoratet, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd har sammen det daglige ansvaret for oppfølging av norsk deltakelse i DIGITAL. Det tas sikte på å rammeoverføre 1 mill. kroner fra DFDs kap. 1541 post 22 til KDs kap. 285 post 21, til Forskningsrådets drift av nasjonalt koordineringspunkt for DIGITAL, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025. Vi viser til DFDs tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2025, for å utdypende omtale.
Nasjonaljubileet 2030	KD	KD ber Forskningsrådet om å gjøre en vurdering av forskningsbehovet og ev. behov for en egen forskningssatsing i Forskningsrådet knyttet til Nasjonaljubileet 2030. Dette skal gjennomføres innenfor egne rammer.
Svarbardkonferansen	KD	KD tar sikte på å flytte 700 000 kroner til kap. 285 post 21, for gjennomføring av Svalbardkonferansen, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.
Evalueringsprosjektet av SpedAims	KD	KD tar sikte på å flytte 125 000 kroner til kap. 285 post 21, for at Forskningsrådet kan gjennomføre en evaluering av <i>SpedAims – senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering</i> i 2025, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Talentsenter i realfag	KD	Talentsenterordningen utvides med lærerkurs på alle talentsentrene, slik at den kompetansen som talentsentrene har opparbeidet seg, kommer flere elever til gode. Talentsentrene skal også reise ut til skolene for å bistå lærerne i arbeidet med å lage gode undervisningsopplegg. Se omtale under punkt 3.3, i del 2 av dette tildelingsbrevet, om kap.226 post 71. KD vil ha dialog med Forskningsrådet om dekning av driftskostnader til ordningen, og det tas sikte på å håndtere dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.
Tverrsektoriell FoU-strategi for likestilling, ikke-diskriminering og mangfold	KUD	Forskningsrådet har fått i oppdrag å være sekretariat for en interdepartemental arbeidsgruppe som arbeider med å utvikle en tverrsektoriell FoU-strategi for likestilling, ikke-diskriminering og mangfold og ta oppdrag som inngår som en del av arbeidet med å utvikle strategien, samt oppfølging av denne. Det tas sikte på å rammeoverføre 1,6 mill. kroner til KDs kap. 285 post 21 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.
Sekretariatsfunksjon ifb. samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr	NFD og LMD	Regjeringen har lansert et målrettet samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr med mål om at innen 2034 skal alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Samfunnsoppdraget skal bidra til å bevare naturmangfold, utvikle en sterk fôringrediensindustri og øke forsyningssikkerheten i Norge. Det er nedsatt en styringsgruppe som skal komme med faglige råd om hvordan vi skal nå målene og det er etablert et sekretariat som skal bistå styringsgruppen. Forskningsrådet skal i 2025 bidra til videre framdrift og kontinuitet i samfunnsoppdraget. Tildelingen på kap. 285 post 21 er styrket med 5 mill. kroner, som skal dekke utgifter Forskningsrådet har ifm. deres sekretariatsfunksjon for styringsgruppen, en nasjonal konferanse om bærekraftig fôr, samt kostnader for styringsgruppa og eventuelle ekspertgrupper. Det videre arbeidet skal bygge på god samhandling og koordinering med relevante aktører.
Evalueringsporteføljen	SD	SD ønsker å igangsette en evaluering av transportforskningsporteføljen, inkludert Pilot-T-ordningen i 2025. SD vil gå i dialog med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om hvordan evalueringen skal gjennomføres og rammene for evalueringen, herunder økonomiske rammer, tidsplan og omfang. Evalueringen vil være en del av kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med ny Nasjonal transportplan.

3.3 Avsetning til usikker framdrift – kap. 285 post 75

Kap. 285 Norges forskningsråd

		Kroner
Post 75	Avsetning til usikker fremdrift	500 000 000
Sum		500 000 000

I forbindelse med overgangen til ny budsjettmodell for Forskningsrådet er det opprettet en ny felles post 75, som skal håndtere usikkerhet i utbetalingstakten i departementenes bevilgning til forskning.

Bevilgningen på posten skal dekke uventede merutgifter som overstiger bevilgningen i budsjettåret på tilskuddsposter under alle de aktuelle departementene. Bruken av midlene er begrenset til tilskuddsposter og omfatter ikke gjennomstrømningsmidler.

3.4 Fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter følger i vedlegg 3 *Fullmakter 2025 for Norges forskningsråd*.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Forskningsrådet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Forskningsrådet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Forskningsrådet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Forskningsrådet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Forskningsrådet skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Norges forskningsråd skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Forskningsrådet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

4.2 Andre krav

Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet. Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Forskningsrådet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

For å styrke og utvikle sikkerhetsarbeidet i kunnskapssektoren, har HK-dir fått i oppgave å utvide sitt eksisterende fagmiljø for informasjonssikkerhet og personvern, til å også omfatte samfunnssikkerhet og nasjonal sikkerhet. Fra og med 2025 blir i tillegg oppgaven med å kontrollere om underliggende virksomheter i forsknings- og høyere utdanningssektoren etterlever kravene til sikkerhet og beredskap flyttet fra NOKUT til HK-dir.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2025 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har Forskningsrådet for dette arbeidet?
2. Når reviderte Forskningsrådet sist sin ROS-analyse? Hvilke overordnede områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?

3. Beskriv overordnet de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2025.
4. Redegjør for virksomhetens arbeid med sikkerhetsstyring, herunder etablering av styringssystem for sikkerhet etter sikkerhetsloven, ledelsessystem for informasjonssikkerhet og internkontroll for personvern, inkludert hvordan disse samordnes med hverandre og med virksomhetsstyringen for øvrig.

Informasjonssikkerhet og personvern

Det følger av virksomhets- og økonomiinstruksen at kravene i policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning skal ligge til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i Forskningsrådet. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og den raske teknologiske utviklingen, forventer Kunnskapsdepartementet at Forskningsrådet styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig.

Krav ved inngåelse av leieavtaler

Som en oppfølging av NSM-rapporten⁶ har Riksrevisjonen satt i gang en bred undersøkelse av statens husleieavtaler. I den forbindelse minner Kunnskapsdepartementet om regelverket som gjelder for inngåelse av slike avtaler. Ved inngåelse av leieavtaler der leieavtalens samlede forpliktelse overstiger 30 mill. kroner skal Statsbygg brukes som rådgiver. Leieavtaler med samlet forpliktelse over 100 mill. kroner, inkludert opsjoner, skal godkjennes av departementet. Disse kravene gjelder også ved forlengelse av eksisterende avtaler. Det vises også til vedlegg til tildelingsbrevet om fullmakter.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025

5.1 Årsrapport 2025

Kunnskapsdepartementet understreker at Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Nærmere krav til årsrapporten framgår av Vedlegg 1 *Krav til årsrapport for Forskningsrådet 2025*.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets resultater og skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter. Vi viser også til punkt 5.3 om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

⁶ [Gjedrem-utvalgets gjennomgang av Nasjonal sikkerhetsmyndighets leie av Snarøyveien 36](#)

5.1.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

I årsrapporten skal Forskningsrådet presentere all informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse. Mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere på framgår i punkt 2 ovenfor.

Når det gjelder videre utvikling av rapport på samlet måloppnåelse, framgår departementenes forventninger i tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøte 2024.

5.1.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og arbeid med Prop.1 S. I punktet om *Rapportering og resultatoppfølging for 2025*, i departementenes tildelingsbrev (Del 2 av dette brevet), framgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departement forventer å få rapportering på.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Forskningsrådet skal også utarbeide anslag for bevilgning til post for avsetning til usikker framdrift (kap. 285, post 75), samt holde Kunnskapsdepartementet og aktuelle departementer oppdatert om eventuell bruk av posten. Innspillene skal utarbeides i tråd med prinsippene og føringene som gjelder for den nye bruttobudsjetteringsmodellen.

Departementene er selv ansvarlige for å innhente tilstrekkelig og nødvendig informasjon fra Forskningsrådet til utarbeidelse av budsjettforslag på sine budsjettkapitler og poster, samt ha oversikt over egne poster.

Forskningsrådet skal utarbeide innspill per tilskuddspost under alle departementer, tilsvarende innspillene gitt ifm. forberedelser til statsbudsjettet 2025. Forskningsrådet skal i sine innspill planlegge for tildeling av midler på en måte som understøtter jevn aktivitet og bevilgning over år. Ujevn aktivitet skal ev. følge av normal variasjon i kanselleringer og forsinkelser, eller som følge av normal syklisk tildelingsprofil.

For statsbudsjettet 2025, 2026 og 2027 skal Forskningsrådet levere innspill direkte til departementene innen fristene angitt i tabellen under, med kopi til Kunnskapsdepartementet. Ved ev. behov for avklaring om tilskuddspostene, skal dialogen skje direkte mellom Forskningsrådet og det aktuelle departement. Spørsmål av mer generell art, eksempelvis om problemstillinger knyttet til selve bruttobudsjettmodellen, kan rettes til Kunnskapsdepartementet. Innspillene leveres jf. tabellen under:

Leveranser av innspill	Frist
Statsbudsjettet 2025	
1. Revidert nasjonalbudsjett 2025 Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Oppdaterte oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	14. februar 2025
2. Nysaldering 2025 Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Oppdaterte oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	15. september 2025
Statsbudsjettet 2026	
1. Augustkonferansen 2026-budsjettet Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning og oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	22. april 2025
Statsbudsjettet 2027	
1. Marskonferansen 2027-budsjettet Anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning for 2027 og fremtidige år. Oversikter over samlede flerårige forpliktelser. Anslagene skal normalt utarbeides med utgangspunkt i nullvekst.	8. desember 2025

5.3 Etatsstyringsmøtet 2025

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2025 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **3. juni 2025 klokken 09.00-11.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse fra Forskningsrådets styre.

5.4 Frister

Følgende forkortelser er brukt i tabellen under:

KD (Kunnskapsdepartementet), NFR (Norges forskningsråd).

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Estimat for mva.	14. februar 2025	KD	NFR skal estimere hvor mye merverdiavgiften utgjør av driftsbevilgningene på kap. 285, post 01 og 21 basert på regnskapstall for 2024. Estimaten legges til grunn ved korrigerende bevilgningen ifb. revidert

			nasjonalbudsjett for 2025, jf. omtale under pkt. 3.1.
Årsrapport 2025 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2026	Departementene, DBH	Viser til punkt 5.1 over om årsrapport 2025, samt vedlegg 1 om krav til årsrapport 2025.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2026	Departementene	
Årsrapport for de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene 2025	30. juni 2026	Departementene	Rapporten skal redegjøre for instituttens virksomhet i 2025.
Forslag til styringsinformasjon for 2026	1. juli 2025	KD	NFR skal levere forslag til styringsinformasjon for 2026 innen 1. juli 2025.
Rapportering om Skattefunnordningen for 2024	1. mai 2025	NFD	NFD ber NFR, innen 1. mai 2025, rapportere på hensiktsmessig måte om utviklingen i administrasjonen, godkjenninger og tilbakemeldinger fra brukere for Skattefunn gjennom 2024.
Vedtatt budsjett for 2025	1. mars 2025	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan NFR vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2024–2025) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjettramme på porteføljer og kap. og post. Oversikten skal gi informasjon om de ulike porteføljenes totale budsjettramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettporteføljene.
Budsjettforslag 2027	1. nov. 2025	Departementene	Budsjettforslaget skal inneholde: - Budsjettforslag 2027 innenfor nullvekst. Forslaget skal inkludere prognoser for utbetaling og forpliktelser for 2027, 2028 og 2029 per portefølje (se over vedrørende budsjettformål) og per budsjettpost. Dersom det foreslås omprioriteringer innenfor post og eller mellom poster, skal det synliggjøres hvor frihetsgraden er, ev. hva som nedprioriteres. - Forslag til satsinger finansiert gjennom økt bevilgning. - Oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

			Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. NFRs budsjetttråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov.
--	--	--	---

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2025 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

1 Innledning

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025, jf. Innst. 12 S (2024–2025), Prop. 1 S (2024–2025), sender Kunnskapsdepartementet som sektordepartement med dette tildelingsbrev til Norges forskningsråd.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til del 1 av dette tildelingsbrevet for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom åtte undermål som er beskrevet i kap. 1 Hovedinnledning i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom departementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til punkt 2 (*Mål, strategiske områder og styringsinformasjon*) i del 1 av dette tildelingsbrevet.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i Vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2025*. Vi viser også til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging 2025* nedenfor, for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Tildeling

Kunnskapsdepartementet stiller med dette midlene nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Kap. 285

For omtale av kap. 285, post 01, post 21 og post 75 vises det til del 1 av tildelingsbrevet.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 71	Strategiske forskningsprioriteringer	
Bevilgning		2 950 898 000
Tilsagnsfullmakt		11 212 600 000
Tilsagnsramme		4 416 000 000

Post 71 Strategiske forskningsprioriteringer erstatter tidligere post 51 Strategiske forskningsprioriteringer. Tildelingen skal støtte forskning med høy relevans og kvalitet på områder som regjeringen prioriterer, og bidra til å oppnå målene og prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Inkludert i dette er forsknings- og datainfrastruktur av nasjonal strategisk interesse og støtte til internasjonalt forskningssamarbeid. Midlene på posten kan også brukes sammen med midler fra andre departementer i en startfase for å skape koordinerte endringer i forskningen for prioriterte samfunnssektorer. Samfinansiering skal vurderes jevnlig for å følge opp forskningsprioriteringene til regjeringen. Det legges til grunn at midlene til infrastruktur videreføres på samme nivå som i tidligere år.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av tilsagn som Forskningsrådet allerede har inngått fra tidligere år, og av nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. Av dette er 205,7 mill. kroner til nye tilsagn som er forventet utbetalt i 2025, og 2,7 mrd. kroner til å dekke tilsagn som er gitt tidligere år, men som er forventet utbetalt i 2025.

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet en tilsagnsfullmakt på 11,2 mrd. kroner. Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2025. Tildeling og tilsagnsfullmakt gir en tilsagnsramme for posten på 4,416 mrd. kroner. Tilsagnsrammen er summen av nye forpliktelser som Forskningsrådet kan pådra staten i 2025.

Midlene på post 71 skal gå til en styrking av forskningen på kvanteteknologi gjennom Forskningsrådet slik at den årlige tildelingen på sikt blir 70 mill. kroner høyere enn dagens innsats. Styrkingen vil bestå av 30 mill. kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett og 40 mill. kroner over Forsvarsdepartementets budsjett. Satsingen på kvanteteknologi skal innrettes slik at det blir bygd opp solide nasjonale fagmiljøer av høy internasjonal kvalitet som vil kunne konkurrere og lykkes på andre arenaer. Til sammen bør fagmiljøene dekke hovedområdene i kvanteteknologien, altså kvanteregning og -simulering, kvantemåling og -sensorer i tillegg til kvantekommunikasjon. Satsingen skal ha hovedvekt på matematisk-naturvitenskapelig og teknologisk forskning, men kan også finansiere forskning om kvanteteknologiens konsekvenser og spesielt betydningen for stats- og samfunnssikkerhet. Tilskudd til forskningsinfrastruktur kan inngå i rammen for satsingen.

Satsingen skal ses i sammenheng med regjeringens satsing på fremtidens databehandling («KI-satsingen»), nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur og tungregning, Forskningsrådets satsing på muliggjørende teknologier, i tillegg til etableringen av et helhetlig forskningssystem for åpen, skjermingsverdig og gradert forskning. Internasjonalt samarbeid om kvanteteknologi, ikke minst i Norden, vil bli viktig de kommende årene. Det vises også til omtalen av kvanteteknologi i Forsvarsdepartementets tildelingsbrev.

Som for alle nye forskningssatsinger tar det noe tid å trappe opp aktiviteten, og tildelingen for 2025 fra Kunnskapsdepartementet er derfor økt med 1,5 mill. kroner til å styrke forskningen på kvanteteknologi, samtidig som tilsagnsfullmakten på posten økes med 107,2 mill. kroner i 2025 for å ivareta kommende års opptrapping.

Videre skal tildelingen på posten gå til satsinger som følger opp prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, og som medvirker til sektoroverskridende forskning av strategisk interesse. Arbeidet med de tre sporene i regjeringens satsing på fremtidens databehandling («KI-satsingen») skal fortsette. Tildelingen på posten skal også gå til Retur-EU, en ordning for å støtte opp om de norske instituttene sin deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa.

Midlene på posten skal også finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur, samt følgende særskilte formål:

- Norsk bidrag til de internasjonale infrastrukturprosjektene CESSDA ERIC, ECCSEL, ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System, European Spallation Source og EISCAT.
- Basistildelingen til Sigma2 AS videreføres for 2025. 50 mill. kroner skal gå til øremerket tilskudd til Sigma2 AS.

Ordningene offentlig sektor-ph.d. og nærings-ph.d. er virkemidler som fremmer forskningsbasert utvikling i offentlig og privat sektor. Forskningsrådet kan vurdere om disse ordningene bør brukes bredere, for å møte behovet for forskningskompetanse i offentlig sektor og næringslivet. Forskningsrådet skal også videreføre øremerkede midler til nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d., rettet mot fagområdene IKT-sikkerhet og kryptologi for kandidater som kan sikkerhetsklareres. Dette er for å møte et økende behov for sikkerhetsklarerte arbeidstakere med doktorgradskompetanse innenfor sensitive fagområder. Forskningsrådet må løpende vurdere om krav til sikkerhetsklarering også bør stilles for offentlig sektor-ph.d.

og nærings-ph.d. på andre fagområder. Dersom ordningene finansieres med midler fra både post 71 og post 72, gjelder føringene i dette avsnittet for begge poster.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 72	Langsiktig, grunnleggende forskning	
Bevilgning		1 663 129 000
Tilsagnsfullmakt		6 025 100 000
Tilsagnsramme		2 044 000 000

Post 72 Langsiktig, grunnleggende forskning erstatter tidligere post 52 Langsiktig, grunnleggende forskning. Kunnskapsdepartementet har et særskilt ansvar for å finansiere grunnleggende forskning av høy kvalitet uavhengig av fagområde. Tildelingen over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning, bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. 83,6 mill. kroner av tildelingen skal gå til øremerket tilskudd til Simula AS.

Midlene skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av tilsagn som Forskningsrådet allerede har inngått fra tidligere år, og av nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. Av dette er 128,2 mill. kroner til nye tilsagn som er forventet utbetalt i 2025, og 1,535 mrd. kroner til å dekke tilsagn som er gitt tidligere år, men som er forventet utbetalt i 2025.

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet en tilsagnsfullmakt på 6 mrd. kroner. Tilsagnsfullmakten angir et samlet for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2025. Tildeling og tilsagnsfullmakt gir en tilsagnsramme for posten på 2,044 mrd. kroner. Tilsagnsrammen er summen av nye forpliktelser som Forskningsrådet kan pådra staten i 2025.

Kap. 285		Kroner
Post 73	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutt	253 626 000

Kap. 285, post 73 Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt erstatter tidligere kap. 287, post 70 Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt.

Midlene skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Midlene skal også bidra til en bærekraftig utvikling og omstilling i nærings- og samfunnsliv likt andre institutt som mottar statlig grunnbevilgning.

5,6 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) ved Vestlandsforskning i Sogndal.

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 285, post 73.

3.2 Kap. 201, post 70

Kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag		Kroner
Post 70	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning	
Bevilgning		265 064 000
Tilsagnsfullmakt		799 900 000
Tilsagnsramme		223 800 000

Kap. 201, post 70 Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning erstatter tidligere kap. 201, post 50 Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning.

Midlene på posten skal finansiere aktiviteter i Forskningsrådet som styrker analyse- og kunnskapsgrunnlaget om sektorene departementet har ansvaret for. Forskningsrådet kan også bruke midler fra posten til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

Midlene skal bidra til å nå målene i departementets *Strategi for utdanningsforskning 2025-2029*. Midlene skal blant annet fremme metodemangfold i utdanningsforskning, styrke vitenskapelig kompetanse der forskningstradisjonene er svake, og stimulere både til arbeid på tvers av forskningsdisipliner, og til brukermedvirkning i utdanningsforskningen. Videre skal midlene stimulere til satsing på unge talenter for å bygge framtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt og videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene.

Deler av midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning, og til forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis («SpedAims»). Midlene skal i tillegg bidra til en felles forskning- og innovasjonssatsing fra flere departementer om utsatte barn og unge, der målet er bedre løsninger på tvers av tjenestetilbud og sektorer. Satsingen er også en del av arbeidet med samfunnsoppdraget om å inkludere barn og unge. Det skal også være rom for videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.

Regjeringen skal legge fram en melding til Stortinget om høyere yrkesfaglig utdanning i 2025. Bevilgningen på posten styrkes for at Forskningsrådet kan lyse ut 25 mill. kroner årlig til forskning på høyere yrkesfaglig utdanning og fag- og yrkesopplæring. Departementet ser at det er behov for mer langsiktig forskning på yrkesutdanninger, og mener at mer kunnskap på sikt vil medvirke til å øke kvaliteten i de yrkesfaglige utdanningene.

En egen satsning i Forskningsrådet (FORINNPOL) har finansiert tre sentre som har styrket kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken. Det er fortsatt behov for innsikt i hvordan vi kan forstå og utvikle kvalitet i forskningen, hvordan vi bedre kan ta forskning i bruk og på hvilke måter resultater og effekter av forskning oppstår, og hva som kan fremme omstillingen til en mer bærekraftig og smartere norsk økonomi. Midlene på posten gir rom for å videreføre satsingen for å styrke kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken.

3.3 Kap. 226, post 71

Kap. 226	Kroner
Post 71 Tilskudd til vitensentre	119 977 000

Vitensentrene er et viktig virkemiddel for å øke kunnskap i og interessen for teknologi og realfag og bidrar til økt rekruttering til et kompetanseområde Norge trenger. Vitensentrene bidrar til økt kvalitet i opplæringen i realfagene ved å gi verktøy og støtte til skolene og lærerne i opplæringen, og bidra til å følge opp nasjonale strategier. Tilbudet knyttes til gjeldende læreplaner i realfag. Høsten 2024 er det 13 vitensentre i Vitensenterprogrammet i Forskningsrådet.

17,9 mill. kroner på posten skal gå til talentsenterordningen, som ble flyttet til posten i statsbudsjettet for 2024. Ordningen ble da styrket, og det ble varslet at ordningen skulle legges om. Talentsenterordningen utvides med lærerkurs på alle talentsentrene, slik at den kompetansen som talentsentrene har opparbeidet seg, kommer flere elever til gode. Lærerne vil bli kurset i hvordan de kan gi motiverende opplæring både til elever med stort læringspotensial og til hele klasser uavhengig av det mestringsnivået elevene har. En del av omleggingen er at talentsentrene skal reise ut til skolene for å støtte lærerne i arbeidet med å lage slike undervisningsopplegg.

Tilskuddet går til de samme seks sentrene som har fått tilskudd tidligere. Midlene på posten skal dekke et tilskudd på 0,3 mill. kroner til Vitensenterforeningen.

4 Rapportering og resultatoppfølging for 2025

4.1 Årsrapport

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på:

- Strategiske forskningsprioriteringer
- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Forskning om utdanning og forskning

Rapportering på bruk av midlene skal skje i tråd med kravene i vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2025*, under punktet om *Vedlegg til årsrapport (departementsvis rapport)*.

4.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i del 1 av dette tildelingsbrevet, om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

4.3 Styringsmøter 2025

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2025. Møtet er arena for strategisk dialog med Forskningsrådet om forskning om utdanning og forskning.

Styringsmøtet vil finne sted **12. juni 2025 klokken 09.00-11.00** i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for styringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før styringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instrukser oppgitt nedenfor finnes også på [Kunnskapsdepartementets nettside](#)

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport 2025
- Vedlegg 2: Retningslinjer for styring av driftsutgifter i Norges forskningsråd
- Vedlegg 3: Fullmakter 2025 Norges forskningsråd
- Virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og familiedepartementet

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Energidepartementet

Finansdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriksdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet

Riksrevisjonen

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
25/6093-

Dato
18. desember 2025

Statsbudsjettet 2026 - Norges forskningsråd - tildelingsbrev

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2026, jf. Innst. 14 S (2025–2026) og Prop. 1 S (2025–2026). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2026. Det vises for øvrig til føringer gitt i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

1 Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*
- Mål 5 God rådgivning*

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon for de fem målene er fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal rapportere på denne styringsinformasjonen i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse).

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 *Mål og styringsinformasjon*. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret

fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging* for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kultur- og likestillingsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kultur- og likestillingsdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementets tildelinger til Norges forskningsråd skal finansiere forskning om kultur- og mediesektoren, forskning og forskerrekruttering i museene, samt bredere orientert kulturforskning. Bevilgningen skal legge til rette for forskning av høy vitenskapelig kvalitet og en oppbygging og styrking av forskningsmiljøene på områdene. Dette gjelder både forskning som grunnlag for en kunnskapsbasert kultur- og mediepolitikk og forskning som bidrar til å styrke og utvide kunnskapsgrunnlaget for å møte store samfunnsutfordringer. Mål 1 for Forskningsrådet om økt vitenskapelig kvalitet, mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer og mål 5 om god rådgiving er særlig relevant for departementets tildeling til Forskningsrådet i 2026.

Kultur- og likestillingsdepartementet har igangsatt arbeidet med en FoU-strategi. Det legges opp til faglig dialog med Forskningsrådet om strategien våren 2026.

Kultur- og likestillingsdepartementet har ansvar for å koordinere regjeringens likestillingspolitikk. Departementet følger opp regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning, der det er identifisert behov for en målrettet og helhetlig innsats for forskning og innovasjon på likestillings- og diskrimineringsfeltet. Departementet vil i 2026 initiere en faglig dialog med Forskningsrådet om hvordan perspektiver knyttet til likestilling og diskriminering kan ivaretas i forskningssystemet framover.

Departementet vil også videreføre den faglige dialogen med Forskningsrådet om oppfølgingen av Forskningsrådets rapport om kunnskapsgrunnlaget om likestilling og diskriminering.

3 Tildeling

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller med dette midlene omtalt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet gis fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettet og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Kap. 315, post 70 Norges forskningsråd

	Kroner
Bevilgning	32 300 000
Tilsagnsfullmakt	123 000 000
Tilsagnsramme	59 400 000

Inntil 1,5 mill. kroner av bevilgningen fra KUD kan i 2026 brukes til norsk deltakelse i partnerskapet Resilient Cultural Heritage (RCH) under Horisont Europa. RCH vil fremme forskning på konsekvenser av klimaendringer, tilpasningsstrategier for å bevare Europas kulturarv og bidra til klimanøytralitet ved å bruke både tradisjonelle og innovative metoder. Første år med utlysninger og budsjettmessige konsekvenser er 2026.

4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre. Dette innebærer også finansieringen av innsatsgruppen knyttet til samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge, som er lagt til Forskningsrådet.

Kultur- og likestillingsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

5 Rapportering og resultatoppfølging

Kultur- og likestillingsdepartementet ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer utdypet i punkt 2 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, jf. vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer. Kultur- og likestillingsdepartementet ber om at mål 1, mål 3 og mål 5 vektlegges i rapporteringen.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter i 2026

Kultur- og likestillingsdepartementet ønsker å avholde to møter med Forskningsrådet i 2026, ett fagmøte – tentativt i juni 2026 – og ett styringsmøte – tentativt i desember 2026.

Med hilsen

Tonje Johansson (e.f.)
avdelingsdirektør

Lars Tore Flåten
fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Sak PS-VELFERD 11/26

Forskningsrådets humaniorasatsing

Sak PS VELFERD 11/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Tor Lunde Larsen

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar orientering om Forskningsrådets humaniorasatsing til etterretning.

Kort bakgrunn

Forskningsrådet har siden 2018 hatt opptappingsplaner for humaniora. Målet er at innen 2029 skal fem prosent av Forskningsrådets tildelinger gå til humanistisk forskning.

Bakgrunnen for opptappingsplanen var regjeringens Humanioramelding i 2017 (Meld. St. 25 (2016–2017)) som pekte på at kunnskapsgrunnlaget for å håndtere store samfunnsutfordringer innenfor klima og miljø, konflikter, teknologisk utvikling o.l. måtte utvides og at humanistisk forskning var underutnyttet i slik forskning. Også nåværende Langtidsplan for forskning og høyere utdanning peker på behovet for humaniora i utfordringsdrevet forskning.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Saken tas opp for å gi porteføljestyret informasjon om Forskningsrådets opptappingsplan for humaniora og særlig om fagområdets status på porteføljens områder. Dette er relevant for porteføljestyrets diskusjon av investeringsplan for 2027–2029, jf. sak 14/26.

Hovedpunkter

I Forskningsrådets mål om økt andel av humaniora, har et viktig virkemiddel vært å synliggjøre humanioras bidrag til tematisk, utfordringsdrevet forskning. Internt i Forskningsrådet har en arbeidet for at dette bidraget må komme til uttrykk i utlysningstekstene. Eksternt har en på ulike vis kommunisert til og sammen med humanistiske miljøer at de må gjøre sin forskning relevant for forståelsen og håndteringen av aktuelle samfunnsutfordringer.

Miljøene informeres om tematiske utlysninger og oppfordres til å søke disse, gjerne som deltakere i tverrfaglige prosjekter. Humanister som har lyktes innenfor klima-, miljø- og teknologiforskning har fungert som gode eksempler og «bjellesauer». I tillegg har optimaliseringsmidlene for humaniora – 55 mill. kroner årlig – vært et sentralt virkemiddel for å støtte gode humanistiske prosjekter i tematiske utlysninger. Disse midlene forvaltes av porteføljestyret for banebrytende forskning

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023–2032) understreker behovet for tverrfaglig forskning hvor humaniora spiller en viktig rolle. Endringstakten, bredden og kompleksiteten i samfunnsutfordringene har ikke blitt mindre siden 2017. Det er fortsatt behov for mer forskning om mening, verdier, kunnskap, identitet, fellesskap, makt og legitimitet, for å forstå hvordan utfordringer fortolkes, kommuniseres og håndteres, og om hvilke former for endring som faktisk oppstår og er mulige.

De siste årene har tverrfaglighet – og behovet for humaniora – blitt langt mer synlig enn før i utlysninger innenfor klima og miljø, samfunnssikkerhet, velferd og helse. Og humanioras andel av Forskningsrådets tildelinger har økt fra 2,7 prosent i 2017 til 3,8 prosent i 2024. Samfunnsvitenskap har samtidig økt fra snaut 15 prosent til 19,6

prosent. Mat.nat.-fagene har også vokst betydelig (til en andel på rundt 26 prosent), mens teknologifagenes andel er redusert fra 39 til 33 prosent.

Humaniora i porteføljen for velferd og utdanning

I porteføljen for velferd og utdanning utgjorde humanioraandelen rett i overkant av 15 prosent av tildelte midler i 2024, nær 2 prosentpoeng høyere enn i 2023. Det er imidlertid store forskjeller mellom delporteføljene (temaområdene):

- Arbeids- og velferdsforskningen har en humanioraandel så lav som 2,4 prosent, ned fra 3 prosent året før.
- I utdanningsrettet forskning er humanioraandelen høyere, 15,7 prosent (men likevel ned fra 20 prosent i 2023), i hovedsak grunnet de mange språkdidaktiske prosjektene.
- Det som løfter humanioraandelen i hele porteføljen opp til 15,1 prosent er den brede kulturforskningen og kultur- og medieforskningen sett under ett, hvor humaniora utgjør hele 49,2 prosent, en økning på 6,4 prosentpoeng fra 2023). Her er det særlig den brede kulturforskningen som har en svært høy humanioraandel. Den medie- og kulturpolitiske forskningen har som resten av porteføljen et klart samfunnsvitenskapelig tyngdepunkt.

Porteføljens midler fra Kunnskapsdepartementets post for strategiske og sektorovergripende midler – rundt 50 mill. kroner årlig – har i all hovedsak gått til bred kulturforskning. Midlene har bidratt både til definerte kulturutlysninger og, i de siste seks årene, til å styrke etterspørselen etter kulturdimensjoner og især humanioraperspektiver i andre tematiske utlysninger, både innenfor og utenfor porteføljen. I sak 14/26, om investeringsplan for 2027-2029, åpnes det for å samle disse midlene i én utlysning, som kan fremme forskning med kulturperspektiver og humaniora på områdene arbeid og velferd, utdanning og kultur og medier.

Framover

Gitt at flere prosjekter med en klar humaniorakomponent ble tildelt midler i velferdsforskningsutlysningen i 2025, vil forhåpentlig humanioraandelen i spesielt arbeids- og velferdsporteføljene stige i årene som kommer. Opptrappingsplanen skisserer for øvrig et mål om 10 prosent humanioraandel innenfor arbeids- og velferdsforskning innen 2029.

Seks nye museumsprosjekter – om enn små (6 mill. kroner per prosjekt) – vil bidra til en høyere humanioraandel innenfor kulturpolitikkforskningen.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Sak PS-VELFERD 12/26

Muligheter for samarbeid med porteføljestyret for demokrati og global utvikling

Sak PS-VELFERD 12/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Siri H. Hollekim Haaland	1. <u>Porteføljeplan for demokrati og global utvikling</u>
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar orientering om porteføljen for demokrati og global utvikling til etterretning, og har diskutert muligheter for samarbeid om utlysninger.

Kort bakgrunn Porteføljestyreleder for demokrati og global utvikling er invitert som del av arbeidet med å utforske muligheter for samarbeid og bli kjent med nærliggende porteføljer i Forskningsrådet.

Oddrun Samdal deltok i høst på porteføljestyret for demokrati og global utvikling sitt møte 3/25, hvor det kom flere innspill til samarbeidsmuligheter fra porteføljestyrets medlemmer.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Vi ønsker å invitere innledere fra andre relevante fagområder og porteføljer til porteføljestyrets møter.

Porteføljestyret inviteres til å gi innspill om og diskutere mulige samarbeidsflater.

Hovedpunkter Porteføljen for demokrati og global utvikling er tematisk bred og omfatter sammensatte problemstillinger på tvers av mange samfunnsområder. Porteføljen gir «kunnskap som møter store samfunnsutfordringer lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Tematikken er knyttet til problemstillinger innenfor demokrati, styring og forvaltning, lov og rett, samfunnssikkerhet og beredskap, kriminalitet og ekstremisme. Tematikken er også knyttet til problemstillinger innenfor utenriks- og sikkerhetspolitikk og utviklingsforskning. Disse favner store temaer som globale helseutfordringer, stormaktsrivalisering, konflikt, ulikhet, fattigdomsbekjempelse, migrasjon, klimaendringer, naturressurser og areal, handel og økonomi.» (porteføljeplan for demokrati og global utvikling 2025-).

Det har tidligere vært flere samarbeid om utlysninger innenfor porteføljestyrenes ansvarsområder. Dette inkluderer utlysning av midler til EØS-sentre ved juridiske og rettsvitenskapelige forskningsinstitusjoner, og forskning på global helse og utdanning samt hatkriminalitet og vold i nære relasjoner. I 2026 samarbeides det om en utlysning av midler til forskning om demokrati som styreform og levesett, koordinert av porteføljestyret for demokrati og global utvikling.

Porteføljestyreleder Einar Jørstad er invitert for å orientere om porteføljen for demokrati og global utvikling og diskutere muligheter for samarbeid, bl.a. med relevans for utvikling av investeringsplanen for 2027-2029.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen tar porteføljestyremedlemmenes innspill med i videre utvikling av investeringsplanen for 2027-2029.

Sak PS VELFERD 13/26

Sak PS Velferd 13/26

Prosedyre for søknadsbehandling av søknader innsendt til frister i april og juni 2026

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for velferd og utdanning	Gunnlaug Daugstad	Mette N. Smith, Siri H. Hollekim Haaland, Miriam El Moussaoui, Tor Lunde Larsen, Anette Askedal	1. <u>Slik behandler Forskningsrådet søknadene (lenke)</u>
Fra			
Områdedirektør Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret for velferd og utdanning tar administrasjonens orientering om ny karakterskala og søknadsbehandlingsprosess til etterretning. Porteføljestyret vedtar følgende prosedyre og prinsipper for søknadsbehandling i tildelingsmøtene: 1. Søknader med karakterer ≤ 2 på ett kriterium fra fagpanelet er ikke støtteverdige og avslås en bloc. Porteføljestyret gir fullmakt til administrasjonen i Forskningsrådet til å avslå ikke-støtteverdige søknader. 2. En bloc-vedtak knyttet til tildeling: Prosjektsøknader med svært høy kvalitet, som oppfyller utlysningenes krav og som svarer svært godt på prioriteringer og føringer, kan vedtas tildelt en bloc. I utlysninger med liten økonomisk ramme – dvs. få prosjekter kan tildeles midler – kan dette trinnet utgå. 3. Tildeling etter diskusjon i porteføljestyret: Forslag til tildeling til støtteverdige søknader som svarer svært godt på utlysningenes prioriteringer og føringer og som er satt sammen med ulik profil ut fra porteføljehensyn. 4. Øvrige søknader avslås: Dette er blant annet søknader som ikke ligger i en bloc-innstillingene eller i forslag som ikke blir innvilget.
---------------------------	---

Kort bakgrunn	Porteføljestyret lyser ut midler og fatter vedtak om tildeling i flere utlysninger i 2026. I denne saken orienteres porteføljestyret om endringer i karakter-skalaen og i vurderingskriteriene og porteføljestyret bes om å vedta behandlingsprosedyre for mottatte søknader. Forskningsrådets søknadsfrist for utlysning av midler til forskningsprosjekter hvor kun forskningsorganisasjoner kan delta er 22. april 2026. Søknadsfristen for prosjekter med brukermedvirkning er 10. juni 2026. Søknadsbehandlingsprosedyren som er beskrevet i saken legges til grunn for porteføljestyrets tildelingsvedtak. Nedenfor følger forslag til prinsipper for søknadsbehandlingsprosedyre for utlysningene. Porteføljestyret vil i tildelingsmøtene behandle hver utlysning separat.
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Utlysningene skal tydelig informere søkerne om prosedyren for søknadsbehandling. Porteføljestyret må ha fastsatt prosedyren før behandlingen av søknader starter. Administrasjonen foreslår nedenstående prosedyre for søknadsbehandling. Prosedyren bygger på samme modell som tidligere.
--	--

Hovedpunkter

Prosedyren for søknadsbehandling som porteføljestyret vedtar vil gjelde for følgende utlysninger:

Forskerprosjekter for Fremtidens kompetanse, utdanning og arbeidsliv

- Søknadstype: Forskerprosjekt
- Søknadsfrist: 22. april 2026
- Hvem kan søke: Godkjente forskningsorganisasjoner
- [Lenke til utlysningstekst](#)

Forskerprosjekter for Kulturens samfunnsbetydning

- Søknadstype: Forskerprosjekt
- Søknadsfrist: 22. april 2026
- Hvem kan søke: Godkjente forskningsorganisasjoner
- [Lenke til utlysningstekst](#)

Samarbeidsprosjekt for Forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage, skole og videregående opplæring

- Søknadstype: Samarbeidsprosjekt
- Søknadsfrist: 10. juni 2026
- Hvem kan søke: Godkjente forskningsorganisasjoner
- Utlysningsteksten er ikke publisert

Samarbeidsprosjekt for forskning for barn og unges deltakelse og trygghet

- Søknadstype: Samarbeidsprosjekt
- Søknadsfrist: 10. juni 2026
- Hvem kan søke: Godkjente forskningsorganisasjoner
- Utlysningsteksten er ikke publisert

Porteføljestyrets rolle og ansvar i søknadsbehandlingen

Porteføljestyrets rolle i søknadsbehandlingen er primært strategisk. Porteføljestyret vedtar investeringsplanen og prinsippene for søknadsbehandling, dvs. denne saken.

På høstens tildelingsmøte/r fatter porteføljestyret vedtak om tildeling og avslag på søknader, basert på administrasjonens innstillinger for hver tematisk utlysning. Innstillingene skal være så tydelige at porteføljestyret ikke trenger å vurdere enkelt søknader. Porteføljestyret kan ikke overprøve fagpanelenes vurderinger eller legge andre kriterier til grunn enn dem som er kunngjort i utlysningen.

Porteføljestyrets vedtak bygger på de samme momentene som ligger til grunn for innstillingene, slik de er beskrevet nedenfor under «Etter fagpanelvurdering».

Kun søknader som av fagpanelene er vurdert som støtteverdige, og som er relevante for utlysningens temaer og prioriteringer, kan finansieres. Prosjekter som krever brukermedvirkning må også oppfylle særegne kriterier, blant annet krav til samarbeidspartnere.

Endringer i søknadsbehandlingen fra 2026

I 2026 innføres et nytt søknadsbehandlingssystem, endrede vurderingskriterier og en ny karakterskala. Disse endringene påvirker både søknadsbehandlingsprosedyren og utformingen av utlysningene.

Ny karakterskala og grenseverdier

Forskningsrådet besluttet i 2025 å erstatte den syv-delte karakterskalaen med en seks-delte karakterskala (0-5) med tilhørende beskrivelser. Skalaen er i tråd med den

som brukes innenfor EUs pilar 2. I den nye karakterskalaen er det et tydelig skille mellom støtteverdige og ikke-støtteverdige prosjekter.

Grenseverdier i ny karakterskala, som gjelder for alle søknadstyper:

- Støtteverdige søknader har karakterer ≥ 3 på alle kriterier
- Ikke-støtteverdige søknader har karakter ≤ 2 på minst ett kriterium – søknaden eller deler av søknaden er vurdert til å ikke kunne gjennomføres på en god måte.

Overordnet om søknadsbehandlingsprosess

Søknadsbehandlingen følger en fastlagt prosess fra mottak av søknader til porteføljestyrets vedtak. Søknadsbehandlingsprosessen er som følger:

1. Søknadsmottak og formalkontroll

Søknadsbehandling før panelvurdering følger standard prosedyre og er kun til porteføljestyrets informasjon: Forskningsrådets administrasjon vurderer om mottatte søknader oppfyller utlysningenes formalkrav. Søknader som ikke tilfredsstiller kravene, blir avvist på formelt grunnlag.

2. Fagpanelvurdering

Resterende søknader vurderes i fagpaneler med minst tre internasjonale fageksperter. Fagekspertene oppgir på forhånd sitt kompetansenivå etter fastsatte kriterier, basert på informasjon i søknadene.

Ved sammensetning av fagpaneler og fordeling av søknader til disse legger administrasjonen vekt på søknadenes faglige og tematiske innretning samt fagpanelets samlede kompetanse.

I fagekspertenes individuelle, foreløpige vurderinger og i den endelige samlede fagpanelvurderingen benyttes følgende standardiserte vurderingskriterier:

- Kvalitet: forskning og innovasjon (Excellence)
 - originalitet/nyskapende forskning og innovasjon
 - soliditet/robusthet
- Effekter: virkninger og effekter (Impact)
 - potensiale for virkninger og effekter på forskning, samfunn og næringsliv
 - planer for deling av kunnskap og bruk av forskningsresultater
- Gjennomføring (Implementation)
 - prosjektleder og -team
 - planer for gjennomføring og organisering av prosjektet

3. Etter fagpanelvurdering

Forskningsrådet avvikler relevans som eget vurderingskriterium med karakter. Fagpanelene skal nå vurdere både kvalitet og relevans i alle slags søknader, med utgangspunkt i utlysningens formålstekst.

Karakterskala:

5. Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid, er den blant de 15 % beste.

4. Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid, er den blant de 16–30 % beste.

3. Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til alvorlig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.

2. Søknaden svarer ikke godt på kriteriet. Den har alvorlige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.

1. Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.

0. Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.

Forskningsrådets administrasjon vurderer deretter om søknader som er vurdert som støtteverdige etter fagpanelvurderingen oppfyller de tematiske og strukturelle prioriteringene og føringene som er fastsatt i utlysningen.

Administrasjonens innstillinger til porteføljestyret bygger på faste prinsipper for vurdering og prioritering. Disse prinsippene er nærmere redegjort for nedenfor.

Prinsipper for innstilling og porteføljevurdering

Administrasjonen utarbeider en innstilling til porteføljestyret med anbefaling om tildeling eller avslag. Hver utlysning behandles separat. Innstillingen bygger på fagpanelvurderingene og administrasjonens vurdering av søknadenes relevans i forhold til utlysningens prioriteringer.

- fagpanelenes karakterer (gjennomsnittskarakter på de tre vurderingskriteriene med inntil to desimaler)
- administrasjonens vurdering av om eller hvordan søknadene oppfyller utlysningens krav og svarer på prioriteringer og føringar
- fordeling av prosjekter innenfor utlysningens prioriterte tematiske områder
- andre porteføljehensyn spesifisert i utlysningen

Habilitet og møteledelse

For at porteføljestyret skal kunne fatte gyldige vedtak, må habilitet og møteledelse avklares før behandlingen av søknader.

Porteføljestyret avklarer og vedtar medlemmenes habilitet før behandlingen av søknader. Før søknadsbehandlingsmøtet melder medlemmene inn eventuelle habilitetsforhold knyttet til prosjektdeltakere og samarbeidspartnere. Minst halvparten av medlemmene må være habile for at porteføljestyret skal kunne fatte vedtak.

Dersom porteføljestyreleder er inhabil under deler av søknadsbehandlingen, leder et annet porteføljestyremedlem de aktuelle sakene. Når habiliteten er avklart, oppnevner administrasjonen ved behov sette-porteføljestyreleder og settemedlemmer.

Innenfor rammene av habilitet og møteledelse kan porteføljestyret delegere enkelte beslutninger til administrasjonen. Nedenfor beskrives beslutningsprosessen og aktuelle fullmakter.

Beslutningsprosess og fullmakter

I henhold til Forskningsrådets fullmaktstruktur kan porteføljestyret gi administrasjonen fullmakt til å avslå søknader som ikke er vurdert som støtteverdige. Slik delegering forutsetter at porteføljestyret på forhånd har fastsatt en prosess og karaktergrenser for tildeling og avslag slik at det ikke innebærer rom for skjønn.

For å forenkle søknadsbehandlingen ber administrasjonen om fullmakt fra porteføljestyret til å avslå søknader som ikke er vurdert som støtteverdige, uten at disse som sådan behandles i porteføljestyret. Dette gjelder søknader som får karakter 2 på ett minst et vurderingskriterium, jf. definisjon under «Ny karakterskala».

Med utgangspunkt i de fastsatte prinsippene for innstilling og fullmakter behandler porteføljestyret støtteverdige søknader i tildelingsmøtet. Søknadsbehandlingen i tildelingsmøtet skjer i flere trinn, som beskrevet nedenfor.

Søknadsbehandling i tildelingsmøtet

Porteføljestyret behandler støtteverdige søknader separat for hver utlysning og i flere trinn. I tildelingsmøtet fatter porteføljestyret vedtak om hvilke søknader som skal tildeles midler, og hvilke som skal avslås.

Før tildelingsmøtet mottar porteføljestyret administrasjonens innstilling for hver tematisk utlysning.

Innstillingene er strukturert i følgende kategorier:

- En bloc-vedtak - tildeling.
Søknader med svært høy kvalitet og som svarer svært godt på utlysningens krav, prioriteringer og føringer, kan vedtas en bloc. I utlysninger med liten økonomisk ramme – dvs. få prosjekter kan tildeles midler – kan dette trinnet utgå.
- Innstillingsforslag til diskusjon
Grupper av støtteverdige søknader som svarer svært godt på utlysningens krav, prioriteringer og føringer, og som er sammensatt med ulik profil ut fra porteføljehensyn. Antallet forslag avhenger av søknadstilfang, kvalitet og relevans for utlysningen og porteføljen. I utlysninger med få søknader eller liten økonomisk ramme kan innstillingen omfatte grupper der enkeltsøknader må diskuteres. Disse søknadene kan supplere prosjekter som tildeles midler en bloc.
- Avslag
Øvrige søknader avslås. Dette omfatter blant annet søknader som ikke inngår i en bloc-innstilling eller i innstillingsforslag som ikke blir vedtatt.

Denne framgangsmåten legger til rette for at porteføljestyret ivaretar strategiske og porteføljefaglige hensyn, ved å vurdere hvordan de innstilte søknadene samlet bidrar til å oppfylle utlysningenes formål og porteføljens mål, fremfor å behandle enkeltsøknader.

Offentliggjøring av vedtak.

Så fort som mulig etter at porteføljestyret har gjennomført tildelingsmøtet høsten 2026, offentliggjør Forskningsrådet hvilke prosjekter som er tildelt midler.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken

Videre saksgang

Porteføljestyrets medlemmer inviteres til å foreslå fageksperter til de ulike tematiske utlysningene. Fagekspertene må være ansatt ved utenlandske forskningsorganisasjoner.

De vedtatte prosedyrene for søknadsbehandling legges til grunn for styrets søknadsbehandling på tildelingsmøte høsten 2026